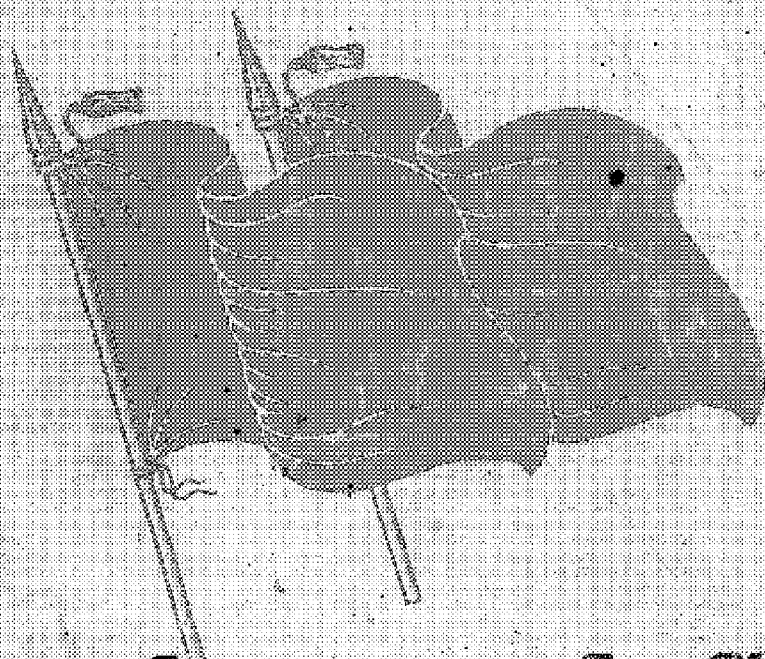

២០៩១

—D243/2.1.21—

E3/750

យុវជន និង យុវនារី
បង្វិល

លេខ ១១ ផ្នែក ១៨៧៩

យុវជន - យុវនារី
បដិវត្ត

អង្គការហេតុអ្វីបានជា

យុវ

"អាយុកាល"

ស្រុកបាត់ដំបង

បេឌ ១១ វិទ្យា ១៩៧៥

- * យុវជន - យុវនារី បដិវត្ត ក្រុមប្រឹក្សាស្ថាបនា
ក្នុងការស្រាវជ្រាវប្រជាជន ១
- * កំណត់ កម្មសិទ្ធិ បុគ្គល សុទ្ធតា ឲ្យប្រើប្រាស់
ហើយបង្កើន និងបង្កើនកម្មសិទ្ធិ
សមូហភាព ឲ្យខ្លាំងក្លា ១៥
- * វិវត្តន៍ ក្នុងការស្រាវជ្រាវបដិវត្ត ៣០
- * កំណត់ យុវជន - យុវនារី បដិវត្ត ៤៣
- * កំណត់ បដិវត្ត ៦០

យុវជន - យុវនារី បដិវត្ត

ក្រុមចុះប្រឡូកផ្ទាល់ ជួយដោះស្រាយ ជីវភាពប្រជាជន

ខ.ស.ខ

I. ត្រូវមើលឃើញពីភាពខ្វះខាត របស់ប្រជាជនយើង

សង្គ្រាមឈ្លានពាន ដឹកនាំចោលយោធា របស់ចក្រពត្តិ
នាមរិត នឹងបរិព័ទ្ធ ជាង៨ឆ្នាំកន្លងទៅនេះ បានសាបព្រោះផ្លូវ
មហាវិថាសកម្មច្រើនឥតគណនា ចក្រពត្តិជាជាតិ នឹងប្រជាជន
កម្ពុជាយើង ។ ក្នុងករណីស្រប របស់ប្រជាជនយើងរាប់សិបឆ្នាំ
រាប់រយឆ្នាំ ត្រូវគ្រាប់បែក គ្រាប់ផ្លាស់ របស់ចក្រពត្តិព្រះមរិតនឹង
បរិព័ទ្ធ នៃវត្ថុច្រើនស្រស់ស្អាតយូរលើក្នុង ។ ផ្នែកសាង ខ្នាតខ្ពស់គ្រាប់

បែកបាក់ទៅ ឬដុតបំផ្លាញផ្ទះសំបែកប្រជាជនយើង អស់ទាំងគូម្នា
តែម្តង។ ស្រេចការច្បាប់ណាដែលបានចាត់ទុក ត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញ
ដោយទំលាក់គ្រាប់បែក បាញ់ផ្ទាំង ឬដុតបំផ្លាញជារៀងរាល់ថ្ងៃ។
ស្រូវកន្ត្រៃដែលប្រជាជនយើងទំលាក់បញ្ចូល ធ្វើបានកើតមកជាកំគុណ
ជ្រុំតហើយ ក៏ត្រូវបានដុតបំផ្លាញចោលអស់ នៅពេលដែលវា
ចូលមករកត្បូងតាមកូន-ឃុំម្តងៗ ។ គោក្របីដែលជាកម្លាំង
ពលកម្មយ៉ាងសំខាន់មួយ របស់ប្រជាជនយើង ក្នុងការបង្កើន
ផល ក៏ត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញ បាញ់ទំលាក់គ្រាប់បែកមកលើ
ឬចាប់ភៀវប្រមូលយកទៅដុតកំកាបស៊ីជារៀងរាល់ថ្ងៃ ធ្វើឱ្យគោ
ក្របីប្រជាជនយើង ត្រូវវិនាសហិនហោចអស់ស្ទើរទាំងស្រុង ។

ក្រៅពីនេះ ក្នុងរយៈពេលសង្គ្រាមបង្កើតជាង ៥ឆ្នាំកន្លងទៅ
ប្រជាជនយើងបានលះបង់អស់ពីខ្លួន -- ដើម្បីទប់ទល់នឹងបំរើសង្គ្រាម
បង្កើត ឲ្យយល់ឃើញខ្លាំង ។ បងប្អូនបានលះបង់ក្នុងស្រែក្នុងប្រស
ឲ្យចូលចំក្នុងកងទ័ព បំរើរដ្ឋបង្កើត ។ ទោះបីបងប្អូនមានការខ្វះ
ខាតអត់ឃ្លានយ៉ាងណា ដោយសារតែបំផ្លិចបំផ្លាញជាប់មិនដាច់ ជា
រៀងរាល់ថ្ងៃ ក៏បងប្អូន សុខចិត្តបែរចំខាតពិត បានស្រូវកន្ត្រៃ
ស្បៀងអាហារ ក្រអូ ក្អម ម្រូង យកទៅទប់ទល់សមរភូមិមុខ
ដោយទឹកចិត្តសាមនស្សច្របូបច្រងុះ ។ ក្រៅពីនេះ បងប្អូននៅ

បានលះបង់កម្លាំងកាយកម្លាំងចិត្ត ហូតដល់លះបង់រាយការណ៍ខ្លួន
ទៀត ដើម្បីបំរើសង្គ្រាមបង្កើត ។

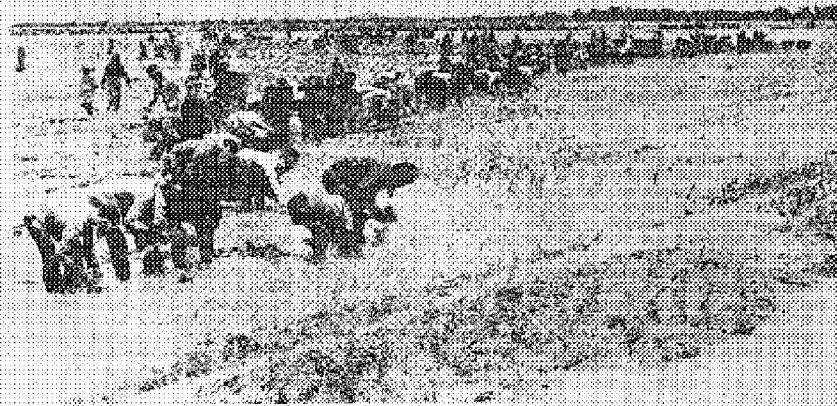
សរុបមក ក្នុងសម័យសង្គ្រាមឈ្លានពាន ដ៏កំណាច
យោធាយោ របស់ចក្រពត្តិកាមេរិក នឹងបរិវារជាង ៥ឆ្នាំកន្លងទៅនេះ
ប្រជាជនកម្ពុជាយើងនឹងទុកខ្លួនឱ្យសំបើមណាស់ ។

ក្រោយពីដោះខ្លួនចេញពីសង្គ្រាម ប្រជាជនកម្ពុជាយើង
ពិសេសប្រជាជនមូលដ្ឋានចាស់ ដែលទើបចេញពីសង្គ្រាម មាន
ការខ្វះខាតសព្វគ្រប់ខ្លួនដ៏ស្រាប់ទៅហើយ ក៏ត្រូវទទួលបានបន្ទុកចិញ្ចឹម
ប្រជាជនដ៏តណ្ហានានា ដែលទើបចេញពីក្រុងភ្នំពេញ និងក្រុង
ខេត្តនានាថែមទៀត ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី ក៏ប្រជាជនយើងត្រូវ
ដែលថ្ងៃមួយក៏ឡើយ ។ បងប្អូនបានប្រមូលសាមគ្គីភាពយ៉ាង
ស្រាយ ជួយផ្គត់ផ្គង់ការស៊ីចុកដល់ប្រជាជនប្តីស្រី កុំខ្វះ គ្មាន
ចង្អៀតចង្អល់ក្នុងចិត្ត គ្មានថ្នាំថ្នាក់ទោមនស្ស ឬឆិតត្អូញរឿងមាន
ក្រអូសខ្លួន ឬអត់ឃ្លានជាលក្ខណៈឡើយ ពិសេសប្រជាជន
សហគណៈយើង ។

ដូច្នេះ ជីវភាពរបស់ប្រជាជនយើងសព្វថ្ងៃ មានការខ្វះ
ខាតសំបើមណាស់ ខ្វះខាតទាំងធាតុការស៊ីចុក ខ្វះខាតទាំងធាតុ
ការស្បៀកពាក់ ខ្វះខាតទាំងធាតុបាយ និងទប់ទល់បង្កើន

ផល ខ្លះខាតទាំងសំភារៈប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ និងថ្នាំសង្កូវទៀតផង ។
 តែទោះបីជាខ្លះខាត អត់ឃ្លានយ៉ាងណា ក៏ប្រជាជនយើងមិនដែល
 ថ្កុរ មិនដែលទាមទារអ្វីអំពីបក្សឡើយ ។ បងប្អូនចេះតែចម្រើន
 ដោយស្រោយខ្លួនឯង ឲ្យអស់លទ្ធភាព ព្រោះបងប្អូនយល់ច្បាស់ថា
 ប្រទេសជាតិយើង ទើបចេញផុតពីសង្គ្រាមឃ្លានពាន មហាវិនាស-
 កម្ម ។ ដូច្នេះ ប្រទេសជាតិយើង បង់វត្ថុយើងនៅក្រៅ ។

នេះជាការពិតជាក់ស្តែង ដែលពុំអាចប្រកែកបាន ។
 យុវជន-យុវនារីបង់វត្ថុយើង ត្រូវឃើញ ហើយយល់នូវការពិតជាក់
 ស្តែងនេះឲ្យច្បាស់លាស់ ។ ឃើញថា ជីវភាពរស់នៅប្រជាជនយើង
 បច្ចុប្បន្ននៅលំបាកលំបិន ខ្លះខាតសព្វគ្រប់ ។ យើងឃើញដូច្នេះ
 មិនមែនដើម្បីម្នាក់ទៀតដឹងឡើយ ឬបន្ទោស ទំលាក់កុហកទៅលើ
 អ្នកនយោបាយនោះ ឬអង្គការនោះ ឬអង្គការនោះឡើយ ។ យុវជន-
 យុវនារីបង់វត្ថុយើង ត្រូវឃើញការពិតជាក់ស្តែងនេះ ហើយយល់
 ចាប់ ក្នុងថាមន្តយើងជាអ្នកបំរើប្រជាជន និងជាសាច់ដីឈាមរបស់
 ប្រជាជន ដើម្បីយើងមានវិធានការជាក់ស្តែង ហើយចុះប្រឡូក
 ផ្ទាល់ ជួយដោយស្រោយជីវភាពប្រជាជនយើង ឲ្យអស់លទ្ធភាព ។

នៅលើវាលស្រែដ៏ធំល្វើង ក្នុងខេត្តបាត់ដំបង យុវជន-យុវនារីយើង តំណាងប្រឡូកដកស្ទួយ
 យ៉ាងសម្រាប់សម្រាប់ ជាមួយសមាជិកសហគមន៍ដទៃទៀត រួមចំណែកស្តារសេដ្ឋកិច្ច
 កសិកម្មជាថ្មី ឲ្យបានខ្លាំងក្លាសំបូរសម្រាប់សេចក្តីសប្បុរសឃ្លាត !

II. ទស្សនៈ គោលជំហរ និងអំពើប្រព្រឹត្តទុស ឆ្លង មួយចំនួនកន្លងមក ដែលប៉ះពាល់ ដល់ការដោះស្រាយជីវភាពប្រជាជន

ក្រោយជ័យជំនះទូទាំងប្រទេស យុវជន-យុវនារីបង្កើត
យើងជាច្រើន បានធ្លាក់ទៅក្នុងសភាពសន្តិភាពនិយម ក្តីគួរឱ្យ
នឹងជ័យជំនះ ហ៊ុំហា ខ្លះខ្លាយ ក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ ក្នុង
អស់ទូរគោលជំហរសីលធម៌បង្កើត ។

ក្នុងពេលដែលប្រជាជន កំពុងអត់ឃ្លាន ស្ទើរដាច់ពោះ
ស្លាប់ យុវជន-យុវនារីបង្កើតយើងខ្លះ មើលមិនឃើញទូរគោល
ចាំនៃអរបស់ប្រជាជន ឬក៏មើលឃើញ តែធ្វើវាហី គ្មានឈឺចាប់
គ្នាទេ ភ្ជាប់ជីវភាពរបស់ខ្លួន ទៅជាមួយនឹងជីវភាពរបស់ប្រជាជន
ឡើយ ព្រោះគេយល់ថា ប្រជាជនអត់ឃ្លានក៏ស្រេចតែប្រជាជន
ទៅ ចំណែកឯខ្លួនគេ ដែលជាយុវជន-យុវនារីបង្កើត ទៅក្នុងផ្ទះ
នៅក្នុងកន្លែង ទៅតាមមន្ទីរ ទៅតាមក្រសួង ឬទៅតាមការងារ
នានា គេគ្មានព្រួយបារម្ភអំពីរឿងអត់ឃ្លានទេ ព្រោះគេមានរបប
ដែលបក្សក្រៀមក្រហមគេ ។ ដោយមានទស្សនៈ គោលជំហរទុស

ក្នុងយ៉ាងនេះ យុវជន-យុវនារីបដិវត្តយើងខ្លះ ក៏បានប្រព្រឹត្តទៅ
កំពុងខ្ពស់ក្នុងមួយចំនួន ដែលប៉ះពាល់ដល់ការដោះស្រាយជីវភាព
ប្រជាជន ។

ឧទាហរណ៍ : ក្រោយដោះទូទាំងប្រទេសក្រោម បក្សប្រឹក្សា
ណែនាំឲ្យប្រែប្រួលជ័យកំណាចផ្សេងៗ មានគន្លឹះ អំបិល ក្រណាត់
ខោអាវ បាខ-ផ្កាតិ ។ល។ ដើម្បីយកទៅចែកជូនប្រជាជន ដែល
កំពុងមានការខ្វះខាត ហើយត្រូវការចាំបាច់ជាខ្លាំង ។ តែយុវជន-
យុវនារីបដិវត្តយើងខ្លះ ដោយពុំបានយល់នូវទំនៀម ឆ្លើយសារសំខាន់
នៃការដោះស្រាយជីវភាពជូនប្រជាជន ឬពុំយល់ច្បាស់ពីទុក្ខវេទនា
របស់ប្រជាជន ពុំសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងកិច្ចការប្រមូលជ័យកំណាច
នេះឡើយ ។ មិត្តយើងខ្លះ ប្រមូលសំភារៈជ័យកំណាចឡើងវិញ តែបើ
ពោះបីឥតកំប៉ុងខ្នាតយ៉ាងណា ក៏មិនស្អាត អំបិលរលាយ
ចោល ឬក៏តបកំប៉ុងតាមលេញដី ក៏មិនកើបទុកដាក់វិញ ។ មិត្ត
យើងខ្លះបើខោអាវ ក្រណាត់ ដាក់ចោលហាលក្បែរផ្ទះ ហាលថ្ងៃ ខូចអស់
ក៏មិនទុកគួរ យកហាលថ្ងៃយកទុកដាក់ឲ្យស្រួលចូលគន្លឹះផងដែរ ក្នុង
ការបើបាខ-ផ្កាតិ ក៏លើកបោះ លើកត្រូវផែ មិនគិតខ្លាចបែកបាក់
ខូចខាតអន្តរាយឡើយ ។ ចង់បែកបាក់ខូចខាតអស់ប៉ុន្មាន ក៏មិនបោះ
ស្អាតដែរ ព្រោះមិត្តយើងឃើញតែច្រើន ឃើញតែសំបូរ ។ល។

ឧទាហរណ៍ : ពេលដែលបក្សកំពុងខ្វល់ខ្វាយ ទិតទំប្រមូល
ជ័យកំណាចសំភារៈចាំបាច់ផ្សេងៗ ដើម្បីជូនទៅប្រជាជនដែលកំពុង
ត្រូវការចាំបាច់ជាខ្លាំង មានមិត្តយុវជន-យុវនារីយើងខ្លះ ភិតភ័យ
ប្រមូលសំភារៈដែលខ្លួនស្រឡាញ់ ខ្លួនចង់បានទុកសំរាប់ប្រើប្រាស់
ផ្ទាល់ខ្លួន ក្នុងអង្គភាពខ្លួន ឬបញ្ជូនទៅចែកញាតិមិត្ត ឬគ្រួសារ
ខ្លួនផ្ទាល់ ។ ជួនកាលសំភារៈខ្លះ គ្មានត្រូវការចាំបាច់អ្វីទេ តែក៏
មិត្តយើងយកលាក់ស្តុកទុកចោល នៅក្នុងឃ្លាំងខ្លួនឥតប្រយោជន៍
ក្នុងពេលដែលប្រជាជនយើងកំពុងខ្វះខាត កំពុងត្រូវការចាំបាច់ជា
ខ្លាំងណាស់ ។

ឧទាហរណ៍ : នៅពេលដែលប្រជាជនយើងអត់ឃ្លានស្លឹក
ដាច់ពោះស្ងាប មិត្តយុវជន-យុវនារីយើងខ្លះ នៅតាមបង្គន់ អង្គភាព
ក្រសួងខ្លះ រស់នៅស៊ីចុកស្រៀកពាក់ហ៊ុហា ខ្លះខ្លោយ សំបូររបប
ដាច់ឆ្ងាយពីជីវភាពប្រជាជន ។ ដូចជាកន្លែងខ្លះដាំបាយមិនតាមរបប
បក្សកំណត់ទេ ឃើញអង្ករខោនច្រើននៅក្នុងឃ្លាំង ចេះតែកើបដាំ
ម្ល៉ោះហើយហូបមិនរស់ សល់ផ្អូបចាត់ចោលក្នុងធុនសំរាម ឬចាក់
ចោលឲ្យជ្រូក មាន់ ទាស៊ីសិនិតមិនអស់ទៀត ។ ដូច្នេះ ក្នុងពេល
ដែលប្រជាជនអត់ឃ្លាន ស្លឹកដាច់ពោះស្ងាប មិត្តយើងខ្លះ ហូប
ចាក់ប្រាសហើយខ្លះខ្លោយចោលពាក់កណ្តាលទៀត ។ ពេល

ខោអាវចាស់ ប្តូរវ៉ែនបន្តិចបន្តួច មិនដើរចុះប្រើប្រាស់ទៀត
ទេ មិត្តយើងគួរញាត់ចោលភាសាសុគម្ភចក ភាសាគ្រលៀតជញ្ជាំង
ហើយស្នើកាត់ថ្មីទៀត ។ ធ្វើយ៉ាងនេះ វានឹងយើងមិនខឹងគិតដល់
ប្រជាជន ដែលទូរគោតវ៉ែនវ៉ែន ស្ទើរស្រាកទៅហើយ ។

ឧទាហរណ៍: មិត្តយើងខ្លះ ដែលទទួលការចាំយាមថែ
រក្សាយ៉ាង ឬដឹកជញ្ជូនជួយកំណត់សំគាល់ផ្សេងៗ ដូចជាអ្នក
រំលឹក ក្រណាត់ ខោអាវ បាទ-ឆ្នាំ ។ល។ ដែលសំរាប់ផ្តល់
ជូនទៅប្រជាជន ក៏មិនទាន់ចាប់ការឬណ៍ថែរក្សា ទុកដាក់សំគាល់
ទាំងនេះ ឲ្យបានគត់មកទេ ។ យ៉ាងនេះ ទឹកលិច ភ្លៀងសាច
ហូរជ្រាប ពុករលួយអីដឹងអស់ជាច្រើន ។ កន្លែងខ្លះទៀត ធ្វើស
ប្រហែសភ្លើងផ្សែងកន្ទុយបារី បណ្តាលឲ្យមានភ្លើងរះខ្ទេចខ្ទីអន្ត-
រាយសំគាល់ អស់ទាំងយ៉ាងៗ ។ល។

ឧទាហរណ៍: មន្ទីរខ្លះ អង្គភាពខ្លះ ប្រមូលចប កាំបិត
ផ្តាត់-ត្នោតយ៉ាងច្រើន ទុកសំរាប់តែអង្គភាពខ្លះបន្តិចបន្តួចផល ក្នុង
ពេលដែលប្រជាជនជាច្រើនខ្វះខាតឧបករណ៍បន្តិចបន្តួចផល ធ្វើស្រែ
ឬរានដីថ្មីនឹងដែរ ហើយក្នុងការប្រើប្រាស់នេះទៀត ក៏ខ្លះខ្លាយ ទុក
ចោលហាលភ្លៀងហាលថ្ងៃ រាយបាយគ្រប់ទីកន្លែង ខ្លះក៏ច្រានស៊ី
ខ្ទេច ខ្លះក៏កប់បាត់ក្នុងសំរាម ។

។ល។

ទាំងនេះ គ្រាន់តែជាបាតុភាពខុសគ្នាមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ
របស់យុវជន-យុវនារីបដិវត្តយើងកន្លងមក ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់
ជីវភាពប្រជាជនជាខ្លាំង ។ ការខុសគ្នាទាំងអស់នេះកន្លងមក ធ្វើ
ឲ្យយុវជន-យុវនារីបដិវត្តយើងទាំងអស់គ្នា មានការឈឺចាប់ជាខ្លាំង
ហើយត្រូវតែប្តូរវ៉ែនវ៉ែនចាត់ចោលបញ្ចូលទាំងអស់ ឲ្យជ្រះស្រឡះកុំ
ឲ្យកើតមានទៀត ទាំងខាងស្បែក ទាំងខាងគោលជំហរ ទាំង
អំពីប្រព្រឹត្តិជាក់ស្តែង ។

**III. យុវជន-យុវនារីបដិវត្តយើង ត្រូវចុះប្រឡូក
ជួយដោះស្រាយជីវភាពប្រជាជន ឲ្យបាន
ជាក់ស្តែង និងសក្តិសិទ្ធិបំផុត**

យុវជន-យុវនារីបដិវត្តយើងទាំងអស់ ទោះទៅក្នុងភូមិ
ទីពឹង ទោះនៅតាមមន្ទីរ-ក្រសួងណា ទោះនៅភូមិផ្ទាល់ក្តី ឬនៅ
តាមមូលដ្ឋានឃុំ-ភូមិ-សហករណ៍ក្តី សុទ្ធសឹងជាអ្នកបម្រើប្រជាជន
មិនមែនជាអ្នកដឹកនាំគ្រប់គ្រង គ្រូគ្រាប្រជាជនទេ ។ ហើយយើង
ទាំងអស់គ្នា ក៏សុទ្ធសឹងតែជាសាច់ដាណាម ទាំងអស់គ្នាជាប្រជាជន
ដែរ ។ ដូច្នេះ ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់យើង ទាំងសំគាល់

តាំងស្ថានៈ តាំងទីតាំងស្ថានភាព ត្រូវតែប្រកាសជាមួយដីកាត
ប្រជាជនជាដើម ក្នុងគ្រាស្រួលក៏ដូចក្នុងគ្រាលំបាក ។ ពេលគឺ
បើប្រជាជនអត់ឃ្លានខ្វះខាត យើងត្រូវតែឈប់ ហើយមាន
វិធានការដាក់ស្តង់ដារ ដើម្បីឈ្នះឈ្នួលជួយដោះស្រាយជូនប្រជាជន
ឱ្យរស់លទ្ធភាពយើង ។ បើប្រជាជននៅខ្វះខាតអត់ឃ្លាន មិនទាន់
បានសម្របសម្រួល យុវជន-យុវនារីបង្កើតយើង ក៏នឹងត្រូវរស់នៅ
ហ៊ុហ្មឆ្លងឆ្នេរសម្របសម្រួលស្តីពីប្រជាជនដែរ ។ ដើម្បីរួម
ចំណែកជួយដោះស្រាយដីកាប្រជាជនឱ្យបានសក្តិសិទ្ធិ យុវជន-
យុវនារីបង្កើតយើង ត្រូវមានវិធានការដាក់ស្តង់ដារមួយចំនួន ដូចត
ទៅ ៖

១. យុវជន - យុវនារីបង្កើតតាំងស្ថានៈ ដែលនៅតាមមន្ទីរ-

ក្រសួងនានាដឹកប្រជាជន ដឹកសហគមន៍ ត្រូវលែង
ពេលវេលាគ្រប់ពេញការកិច្ចស្នូលរបស់ខ្លួន ចុះប្រឡូកធ្វើការ
កម្មជាមួយប្រជាជនសហគមន៍ ស៊ីពុកជាមួយប្រជាជន ដោយ
យករបបយើងទៅដាក់រួមជាមួយសហគមន៍ ក្នុងពេលដែលយើង
ចុះទៅរួមធ្វើការកម្មជាមួយបងប្អូន ។ ឯការងារបង្កើនផលនៅ
តាមមន្ទីរឬអង្គភាពខ្លួន ទុកជាបន្ទាប់ទៅ ។

២. ចំពោះយុវជន-យុវនារីបង្កើត ដែលនៅធ្វើការតាមមន្ទីរ
ដ្ឋានឃុំ-ភូមិ និងសហគមន៍នានា ត្រូវចុះប្រឡូកធ្វើ
ការកម្មជាមួយសហគមន៍សហគមន៍ ហើយមានដីកាស្រែនៅស៊ី
ពុក ជាមួយប្រជាជនក្នុងសហគមន៍តែម្តង មិនបាច់មានមន្ទីរ មាន
របបដោយឡែកពីប្រជាជនឡើយ ។

៣. ចំពោះមន្ទីរ-ក្រសួង និងអង្គភាពនានាដែលនៅដឹកប្រជា-

ជន កាច់ចែកចែកវិសាលភាពរបស់ខ្លួន មួយផ្នែកជូន
ប្រជាជន ដើម្បីជួយសំរាលការស្រែកឃ្លានរបស់ប្រជាជន ។

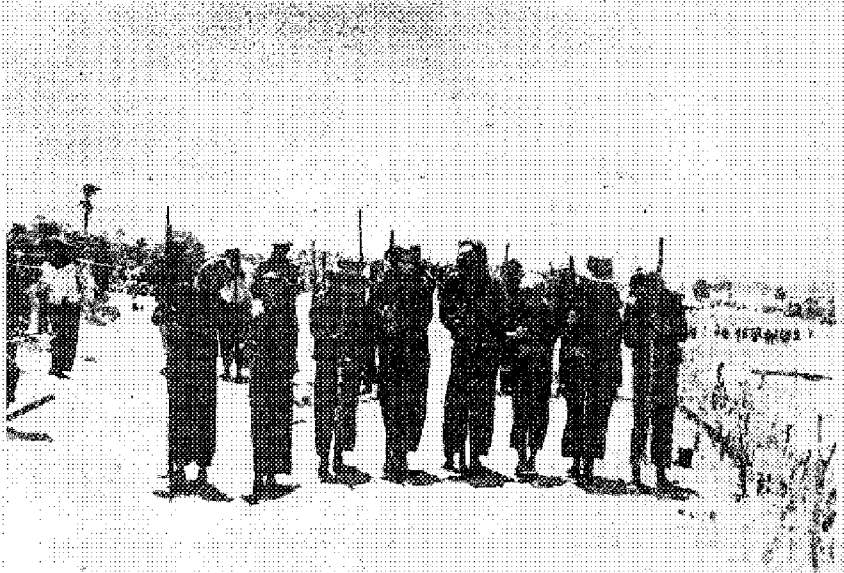
ឧបមា របបអភិរក្សយើងក្នុងម្នាក់បានមួយកំប៉ីកន្លះ យើង
កាច់វិសាលភាពកំប៉ីកន្លះទៅប្រជាជន ។ ឧបមា របបអភិរក្សយើង
បានម្នាក់១កំប៉ីកន្លះទៅ ហើយបើអង្គភាពយើងមានគ្នា ៣០នាក់
គឺបាន៣០កំប៉ីកន្លះទៅ ដូច្នេះយើងកាច់វិសាលភាព ៥ ឬ ១០កំប៉ី ក្នុង
របប៥០កំប៉ីនេះចែកជូនប្រជាជន ។

៤. ចំពោះឧបករណ៍ ផលិតកម្មផ្សេងៗ ដែលមន្ទីរឬអង្គភាព

យើងមានច្រើន ដូចជាចប កាំបិត ផ្កាត់ ពូថៅ
យើងកាច់វិសាលភាពក្នុងប្រជាជនមួយភាគធំ ហើយទុកតែមួយ
ចំណែកតូចៗប៉ុណ្ណោះ សំរាប់បង្កើនផលនៅក្នុងមន្ទីរឬអង្គភាព

យើង ។ ព្រោះការបង្កើនផលនៅក្នុងមន្ទីរ ឬក្រសួងនានា
គ្មានលក្ខណៈកែប្រែសន្តិម ហើយក៏គ្មានលក្ខណៈជួយដោះស្រាយ
ពីវិភាគប្រជាជនផងទេ ។ គ្រាន់តែកែប្រែជីវភាពក្នុងមន្ទីរ បានខ្លះ
ប៉ុណ្ណោះ ។ ឯការបង្កើនផលរបស់ប្រជាជនសហគមន៍ ទើប
មានលក្ខណៈកែប្រែសន្តិម មានលក្ខណៈកសាងប្រទេស ដូច្នេះ
ទើបដោះស្រាយពីវិភាគប្រជាជនបាន ។

៥. ចំពោះមន្ទីរ-ក្រសួង ឬអង្គភាពនានា ដែលគ្មានការចាត់
ចំណាយផ្ទាល់ជាមួយប្រជាជន ត្រូវរស់នៅតាមរបប
ដែលបក្សកំណត់ជាថវិកា ។ ពោះបីនៅកន្លែងយើងមានសំភារៈ
មានស្បៀងសំបូរហូរហៀរយ៉ាងណា ក៏ត្រូវយល់ថាជារបស់រួម
ដែលបក្សទុកសំរាប់ចែកចាយដូចប្រជាជន ដូចអង្គភាពនានាទូទាំង
ប្រទេស ។ ដូច្នេះ យើងមិនត្រូវសើយកប្រើប្រាស់ស៊ីចុក ឬ
យកទិវកនៃទិវកនោះ ខុសការចាត់តាំង តាមទំនើងចិត្តយើង
ឡើយ ។ ជួយទៅវិញ យើងត្រូវជួយថែទាំទុកដាក់ ជួយមើល
គម្របមើលគង់ ដើម្បីឲ្យសំភារៈទាំងនេះបានគង់វង្ស គឺបានទៅ
ដល់ដៃប្រជាជនយើងជាថវិកា ។ ចំណែកឯរបស់របរប្រើប្រាស់
ផ្ទាល់ខ្លួន ឬជាបរិក្ខារក្នុងមន្ទីរ ក្នុងអង្គភាពរបស់ខ្លួនក្តី ក៏ត្រូវប្រើ

យុវនារីក្នុងសហគមន៍ព័ត៌មាន ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពុងលើកជើងដើរចូលម្តងៗដើម្បីយកស្លាបាច់
នៅលើកាដ្ឋានទំនប់ចំណីពូជ ។

ប្រាសស៊ីធុត ស្ងៀតតាមដោយសន្សំសំចៃកំចៃខ្ពស់ កុំខ្លះខាយ
យោលសសារដេតតា ក៏តាងតែមានរបបបើកប្រាសទៀត ត្រូវមាន
ទស្សនៈ គោលដៅរបស់ខ្ញុំសំចៃខ្ពស់ពុំក្នុងប្រជាជន ។

បើយុវជន - យុវនារីយើងទាំងអស់គ្នា ធ្វើយ៉ាងនេះបោះ
ទោសយើងនឹងបានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្ម នឹងសក្តិសិទ្ធិបំផុត ក្នុង
ការជួយដោះស្រាយជីវភាពប្រជាជន នឹងជួយសំរាលបន្ទុកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ
របស់បក្ស ដែលកំពុងមានកង្វល់សំរាប់មណ្ឌល ក្នុងការដោះស្រាយ
ជីវភាពប្រជាជននេះ ។ ធ្វើដូច្នេះ ប្រជាជនក៏នឹងពេញចិត្ត
ពេញថ្វីម ហើយគោតសរសើរដល់យុវជន - យុវនារីបដិវត្តន៍យើង
ផង ពេញចិត្តពេញថ្វីម មានជំនឿជឿជាក់ ហើយមានការ
កកក្តើរជាន់ថ្នូរ ចំពោះបក្សនិងបដិវត្តន៍យើង ។ ដូច្នេះ ទោះបីយុវជន
មានឧបាយកលសមស្រប ស៊ីវិលបំប្លែងបំប្លាញ ឬអ្វីផ្សេងៗសំរាប់ផ្ទុក
អំណាចបដិវត្តន៍យើងយ៉ាងណា ក៏វាចូលមិនចុះវេរ ព្រោះប្រជាជន
ទាំងអស់ ឈរដាច់ខាតនៅខាងបដិវត្ត ។ ព្រមជាមួយនេះ
យុវជន - យុវនារីបដិវត្តន៍យើង ក៏បានលក់ដីសាកល្បងកសាងខ្លួន
ក្នុងចលនាក្តៅផង ហើយរៀនសូត្រអំពីប្រជាជនយើងវិញ បាន
ទៀតផង ។

ដូច្នេះ យុវជន-យុវនារីជីវិតយើង ត្រូវទុកការកិច្ច
 ដោះស្រាយជីវភាពជូនប្រជាជន ជាការកិច្ចប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន ហើយ
 វេទនាបំផុតនៃការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន ទៅនឹងជីវភាពប្រជាជនជា
 ខ្លួន ក្នុងគ្រួសារស្រស់ស្អាតក្នុងគ្រួសារបាត ។

x
 x x

កំណត់កម្មសិទ្ធិបុគ្គលស្នងតួ
 ឲ្យប្រសព្វៈ ហើយពង្រីក នឹងពង្រីក
 កម្មសិទ្ធិសមូហភាព
 ឲ្យខ្លាំងក្លា

~ ❷ ~

ហៅថាកម្មសិទ្ធិ គឺការហ្វូនហែន ការលាភលន់ ឬ
 បំណងបង់ប្រាក់ទៅលើអ្វីមួយ របស់ជនម្នាក់ ឬរបស់ជនច្រើននាក់
 របស់វណ្ណៈណាមួយ ឬរបស់វណ្ណៈច្រើន ។ មនុស្សយើង ឬវណ្ណៈ
 នីមួយៗ តែងមានកម្មសិទ្ធិច្រើនបែបច្រើនយ៉ាង ដូចជាៈ

- កម្មសិទ្ធិខាងសំភារៈ ជាប់សំបកប្រើប្រាស់ ស៊ីបុក
 ស្បែកពាក់ ។

- កម្មសិទ្ធិខាងសតិការម្បង ដូចជាបុគ្គលនិយម
សេរីនិយម អំនួតអ្នកស្តាប់ មុខមាត់បុណ្យសក្តិ
កត្តិយសផ្ទាល់ខ្លួន ។ល។

- កម្មសិទ្ធិខាងគំនិត ដូចជាគម្រោងនិយម នាមីន
និយម ការិយាល័យនិយម ក្រសួងនិយម
ផ្នែកនិយម

- កម្មសិទ្ធិខាងមោទនាសញ្ញាតា ដូចជាស្រឡាញ់
ទីនី ពាណិជ្ជកម្ម ស្រឡាញ់ សម្បាយភក្តីយាយ។ល។
នៃបើសរុបទៅ កម្មសិទ្ធិមានតែពីរបែបទេ គឺកម្មសិទ្ធិ
ឯកជន និងកម្មសិទ្ធិសមូហភាព ។

១. កម្មសិទ្ធិឯកជន៖ គឺការលាភលន់ ការប្លន់ប្លែង
ចង់មានចង់បានរបស់បុគ្គលម្នាក់ ទៅលើសំភារៈផ្សេងៗ
នៅក្នុងសតិការម្បង នៅក្នុងមោទនាសញ្ញាតា ។ ដូចពាក្យចាស់
យើងនែនថា អ្នកតែងតែរករបស់តាញ ។ ពោលគឺ ពាណិជ្ជកម្ម
ក៏គ្របដណ្តប់ទៅលើសន្តិមនុស្ស ដែលនៅជុំវិញខ្លួនខាងសតិ ។
សតិការម្បងកម្មសិទ្ធិឯកជននេះ ជាសតិការម្បងរបស់វណ្ណៈដ៏ដាច់
ដែលគិតតែពីកេរ្តិ៍ប្រពៃ គិតតែលើលាភ គិតប្លន់ប្លែងជនគ្រប់

យកបកធ្វើមានបាន ធ្វើជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួនចាំបាច់ ចង់អ្នកណា
នាំចូលវាទៅយ៉ាងណា ក៏មិនឈឺក្បាល ចង់ប្រដាប់ដៃអត់យោងថា
ពោះស្លាប់ ក៏មិនឈឺចាប់ផ្ទៃដែរ ។ កម្មសិទ្ធិឯកជននេះ ជាទស្សនៈ
គោលដៅរបស់សតិការម្បង របស់អ្នកចក្រពត្តិ វណ្ណៈសក្តិកម្ម និង
វណ្ណៈនាយទុន ដែលយុវជន-យុវនារីបដិវត្តយើង ត្រូវយកទៅចង្អុល
អស់ពីក្នុងសន្តិមនុស្ស ក៏ដូចជាក្នុងជួបជុំវត្តយើង និងជីវិតខ្លួនយើង។

២. កម្មសិទ្ធិសមូហភាព៖ គឺជាការប្លន់ប្លែង ឬជា
សម្បត្តិរបស់ប្រជាជនពលករដើម្បីចុះកុះករ ដែលជា
អ្នកបង្កើនផល ជាអ្នកប្រែប្រួលសាងកែប្រែសង្គម និងជាក្រុម
កសាងប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សលោក ។ ដូច្នេះ កម្មសិទ្ធិសមូហភាព
គឺល្អ គឺយុត្តិធម៌ ។ សតិការម្បងកម្មសិទ្ធិសមូហភាពនេះហើយ
ដែលបដិវត្តយើងចង់បាន ដែលយុវជន-យុវនារីបដិវត្តយើង ត្រូវ
ទិតទឹកសាងនៅក្នុងសន្តិមនុស្សយើង នៅក្នុងជួបជុំវត្តយើង ក៏ដូច
ជានៅក្នុងខ្លួនយើងម្នាក់ៗដែរ ។

១. សភាពកម្មសិទ្ធិ នៅក្នុងសង្គមកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន

ក្រោយពេលរំលោភខ្លាំងប្រទេស ចក្រពត្តិការម្បងនិង
បរិករ ត្រូវយកវណ្ណៈពន្យារពេលអស់ពីកម្ពុជា ។ វណ្ណៈសក្តិកម្មនិង

វិញ្ញាៈនាយទូន ត្រូវយកលក់ដាច់លក់ ទាំងរបបបាយបាយ
ទាំងមូលផ្ទះសេដ្ឋកិច្ច ។ មធ្យោបាយផលិតកម្ម ទាំងកូច-មធ្យម-ធំ
ត្រូវធ្វើមកក្នុងកណ្តាប់ដៃរដ្ឋ កម្មករ - កសិករ និងក្នុងកណ្តាប់ដៃ
ប្រជាជនសហគមន៍ អស់រលីងហើយ ។

ឧទាហរណ៍៖ នៅទីក្រុង ពោធិ៍ចក្រ កំពង់ផែ ផ្លូវ
ធម្មនាគមន៍ ទាំងជើងទឹក ទាំងជើងគោត ត្រូវធ្វើកម្មក្នុងកណ្តាប់
ដៃរដ្ឋកម្មករ-កសិករទាំងអស់ ។ កម្មករដែលរស់នៅធ្វើការងារក្នុង
ពោធិ៍ចក្រទាំងអស់ សុទ្ធតែចិត្តក្នុងក្របខ័ណ្ឌសហជីព មានលក្ខណៈ
ជាសមូហភាពអស់ហើយដែរ ។

ចំណែកនៅជនបទ មធ្យោបាយផលិតកម្មសំខាន់ៗ
ដូចជាដីធ្លី ស្រែ-ចំការ គោ-ក្របី អន្លោង-សាប៊ូ ត្នោត ។ល។
ចំនួនជាង៩៩% សុទ្ធសឹងជាកម្មសិទ្ធិសមូហភាពរបស់សហគមន៍
ទាំងអស់ ។ ដូច្នេះ សព្វថ្ងៃ សភាពការណ៍នៅជនបទ ទាំង
តំបន់រំដោះចាស់ ទាំងតំបន់រំដោះថ្មី ប្រជាជនយើង ចិត្តនៅក្នុង
សហគមន៍ទាំងអស់។ ទាំងកម្លាំងមនុស្ស ទាំងមធ្យោបាយផលិតកម្ម
ទាំងការរស់នៅធ្វើការងារប្រចាំថ្ងៃ មានលក្ខណៈជាសមូហភាព
អស់ហើយ ។ ឯកម្មសិទ្ធិឯកជន ត្រូវបានកំចាត់ជាបណ្តើរៗ ។
សព្វថ្ងៃ បទប្បញ្ញត្តិយើងទាំងមូលទាំងអស់ មានការរស់នៅ

ការធ្វើការងារ ការរៀនសូត្រ ការកសាង ការសុខដុមរមនា
ឬការអត់ឃ្លានជាសមូហភាព ក្នុងសមូហភាពនៃសហគមន៍ ក្រោម
ការដឹកនាំរបស់បក្ស ។ ដូច្នេះ ទាំងគោលជំហរ ស្មារតី សតិ-
ការម្នាក់ ក៏ឈានទៅសមូហភាពកាន់តែខ្លាំងឡើងៗដែរ ។

សរុបមក ឃើញថា ក្នុងសន្តិមកម្មជាថ្មីបង្អស់នេះ
ប្រជាជនកម្ពុជា-កសិករ ទាំងនៅជនបទ ទាំងនៅទីក្រុង មានស្មារតី
សមូហភាព និងមានការចាត់តាំងសមូហភាពកាន់តែខ្លាំងហើយ ។
តទៅអនាគត ពេលដែលសហគមន៍ និងសហជីព កំពុងតែ
ពង្រឹង និងពង្រីកខ្លួនតទៅទៀត គោលជំហរកម្មសិទ្ធិសមូហភាព
របស់ប្រជាជនយើង កំពុងកាន់តែរីករាលដាលខ្លាំង ជាលំដាប់ទៀត
ឯកម្មសិទ្ធិឯកជន ក៏ឈានទៅរំលាយទាំងស្រុងហើយ ។
នេះជាទិដ្ឋភាពល្អនិងជាទិសវិស័យនៃសន្តិមកម្មជាថ្មីយើង ។

II. សភាពកម្មសិទ្ធិ នៅក្នុងជួររបបដឹកនាំយើង

នៅក្នុងជួររបបដឹកនាំយើង យុទ្ធសាស្ត្រ-យុទ្ធនារី និងកម្មា-
ភិបាលយើងទាំងអស់ សុទ្ធតែបានលះបង់កម្មសិទ្ធិជាលក្ខណៈ ជាដូច្នេះ
សំបែង ស្រែចំការ ច្បារដំណាំ ជាគ្រួសារមី៩ បទប្បញ្ញត្តិទៅ
នឹងជាច្រកសម្បត្តិផ្សេងៗទៀតទាំងអស់ ដើម្បីបំបែក បង្កើត

នឹងប្រជាជន។ ក្នុងកម្មវិធីនេះដែរ យើងបានបញ្ជាក់
 យោបល់របស់យើងក្នុងការបង្កើនចំណេះដឹង ក៏បានទទួលបាន
 ផលជាលទ្ធផល ទាំងនេះសំខាន់ៗ ទាំងនេះសំខាន់ៗ
 នឹងមនោសញ្ចេតនាខ្ពស់របស់យើង។ តែចំពោះយើងយើង
 ក្តី ក៏សង្ឃឹមថា កម្មវិធីនេះ មិនបានបាត់បង់សំណើ
 ពីក្នុងជួរយើងទេឡើយ។ នេះជាការពិតជាក់ស្តែង ដែលយើង
 ត្រូវឃើញ ត្រូវចាប់ការម្នាក់ ហើយទំនាក់ទំនងជាមួយ
 ទៀត។ យើងត្រូវឃើញច្បាស់ ហើយបានសង្ខេបឡើង
 ត្រូវជា មិត្តយើងទាំងអស់គ្នា គោរពបញ្ជាក់ពីស្រាប់តែដើម
 ជាអ្វីក៏ដោយ សុទ្ធសឹងតែចេញមកពីសន្តិសុខស្រស់ស្អាត - សក្តិភូមិ -
 នាយកុមារ ហើយសុទ្ធតែជាប់បាននៅច្រើនសិបឆ្នាំ ក្នុងសង្គម
 កម្មសិទ្ធិឯកជន។ ដូច្នេះ ចេះចង់ឬមិនចង់ ដឹងខ្លួនក្តី ឬមិន
 ដឹងខ្លួនក្តី គោរពបញ្ជាក់ ក្នុងតែមានដាក់ជាប់នូវសក្តិភូមិ
 កម្មសិទ្ធិឯកជន ឬហៅថាកម្មសិទ្ធិបុគ្គលស្នូល ដែលជាទីពឹងលើ
 សន្តិសុខស្រស់ស្អាត។ ដូច្នេះហើយ បានជានៅក្នុងជួរយុវជន-
 យុវនារីបង្កើនយើង មានស្តែងចេញជាបុគ្គលិកសង្គមផ្សេងៗ
 ដែលលេចចេញមកពីគោលដៅការកម្មសិទ្ធិឯកជន ដូចជាកម្មសិទ្ធិ
 ទាំងសំខាន់ៗ មានការប្រមូលជ័យក៏ណាស់កុំភ្លេចសំរាប់អង្គភាព

ខ្លួន ឬបុគ្គលខ្លួន ការប្រើប្រាស់ជ័យក៏ណាស់ ឬសំខាន់ៗសំខាន់ៗ
 អង្គការ-នៃយ ខ្លួនលក្ខណៈណាចង់នាំ ការហ្វឹកហ្វឺនលើសំខាន់ៗ
 ផ្សេងៗ ដែលជាបងប្អូន ។ល។

- កម្មសិទ្ធិទាំងអស់ ក៏ដោយ ក៏ប្រជាជន
 ក៏ដោយ លើយុទ្ធសាស្ត្រ-យុទ្ធនាការក្នុងក្រសួងខ្លួន
 រដ្ឋស្ថិតនៅសុខុម-យុទ្ធនាការ ដែលធ្វើការមិនត្រូវបង្កខ្លួន ដាក់
 ទោស ដាក់ទណ្ឌកម្មលើយុទ្ធសាស្ត្រ-យុទ្ធនាការ ដែលធ្វើខុសឆ្គងបង្ក
 បង្ក រហូតដល់មិត្តរួម ហើយប្រើប្រាស់របៀបប្រហារជីវិតមនុស្ស
 ដែលមានការខុសឆ្គង តែពុំមែនជាទាំងអស់ មិត្តរួម នាប៉ុន្មាននិយម
 ឬការយល់យល់យល់ វាបង្កក្រហឹមក្រហាយជាអង្គភាពគ្រប់គ្រង
 ប្រជាជន ឬយុទ្ធសាស្ត្រ-យុទ្ធនាការទៀត ធ្វើការការពារបានតែបញ្ជាក់
 ឯង ក្នុងខ្លួនមិនចុះជាប់នឹងការការពារកម្មជាក់ស្តែង មិនជាប់
 ជិតស្និទ្ធ យល់ដឹងសុខុមប្រជាជន ឬយុទ្ធសាស្ត្រ-យុទ្ធនាការទៀត។ល។

- កម្មសិទ្ធិលើក្រសួង លើផ្នែក លើអង្គភាពរបស់
 ខ្លួន។ ឧបមា បើប្រមូលជ័យក៏ណាស់បាន យក
 លាក់ទុកប្រើប្រាស់ សំរាប់តែអង្គភាពខ្លួន ក្រសួងខ្លួន ផ្នែកខ្លួន
 មិនគិតដល់ប្រជាជនប្រទេស ឬដល់ផ្នែក ដល់ក្រសួងដទៃឡើយ

ពោះបីប្រដាង ពោះបីឥតភាព ឬក្រសួងឯទៀតខ្វះខាត ត្រូវ
ការចាំបាច់យ៉ាងណា ក៏មិនគិត ។

ឧបមា បើមានគេធ្វើអី ឬថាអី ឬទីទៀតអីប៉ះពាល់ដល់
ក្រសួងខ្លួន គឺក្តៅក្រហាយខឹងសំបុរ ច្រឡោតភោគត្បូង ហើយ
ធ្វើការសន្សំសំគ ដោយវាយប្រហារទៅលើអង្គភាព ឬក្រសួងដទៃ
វិញ គ្មានគិតត្រូវក្រៃប៉ះពាល់ដល់បញ្ហាសាមគ្គីភាព - ឯកភាពផ្នែក
ឡើយ ។

ឧបមា បើមានរឿងអីក៏មានទៀត ឃើញតែក្រសួង
ខ្លួន ផ្នែកខ្លួន អង្គភាពខ្លួនត្រូវ ឯក្រសួងគេ ផ្នែកគេ អង្គភាព
គេ ចេះរឹតខ្ពស់ទាំងអស់ ។

— កម្មសិទ្ធិទានសតិការម្បងៈ ដូចជាអំនួតរូបភាព
មិនសុភាពរាបសាបដ៏វត្ត បុគ្គលនិយម អាត្មា
និយម សេរីនិយម អត្តនោមតិនិយម មុខមាត់ បុណ្យសក្តិ
ដ៏ណែនាំទី កិត្តិយសផ្ទាល់ខ្លួន ។ ល។

— កម្មសិទ្ធិលើតំរូវផ្ទះ ដោយមានទស្សនៈ គោល-
ជំហរ ប្រកាន់ថាមានតែខ្លួនទេ ទើបជាអ្នកចេះ
អ្នកដឹង អ្នកយល់ច្រើន ដូច្នេះ បដិសេធ ឬមិនទទួលមតិរបស់

មហាជន ឬការយល់ដឹងរបស់មហាជនឡើយ ។ អ្នកមានកម្មសិទ្ធិ
ទានតំរូវផ្ទះ ច្រើនទុកមតិខ្លួនជាធំ ដូច្នេះមិនសូវស្តាប់ការ
ណែនាំរបស់អ្នកដទៃ ។

— កម្មសិទ្ធិទានមនោសញ្ចេតនា គិតគូរ ឬពាក្យ

ស្រណោះ ស្រឡាញ់តែក្រុមក្រុមសាមញ្ញ ញាតិ
មិត្តខ្លួន ចង់ឬខ្លួន ចុកកម្លាយខ្លួន ។ តែបើចំពោះប្រដាង
វិញ ពោះបីឯងផ្តាច់ ឬអត់យូរជាងពោះស្លាប់ ក៏មិនឈឺផ្តាល
ហើយចាត់ទុកថាជាការធម្មតា ។ ឬមួយទៀត ស្រឡាញ់ពេញ
ចិត្តតែបុគ្គលណា ដែលចេះបញ្ចូចបញ្ចូលផ្តុំ ប្រណិកប្រណាក់
នឹងខ្លួន តែចំពោះយុទ្ធជន-យុទ្ធនារីណាដែលគ្មានទឹកចិត្តការ ហើយ
មិនបានមកផ្គាប់ផ្គុំខ្លួន បែរទៅជាសោះអង្គើយ ឬរហូតដល់មិន
ពេញចិត្តទៀត ។

។ ល។

ទាំងអស់នេះ សុទ្ធសឹងជាបុគ្គលភាពខុសគ្នា ដែលស្តែង
ចេញមកពីគោលជំហរកម្មសិទ្ធិបុគ្គល ស្មន់គូទាំងអស់ ដែលជា
សតិការម្បងរបស់វណ្ណៈជំនាន់ មានចក្រពត្តិ-សក្តិភូមិ នឹងនាយទុន
ជាដើម ។ យុវជន-យុវនារីបដិវត្តយើង ត្រូវឃើញ ហើយមាន
ទស្សនៈឲ្យច្បាស់លាស់ថា សតិការម្បងកម្មសិទ្ធិបុគ្គល ស្មន់ ឯ

នៅមាននៅក្នុងជួរជិត ក្នុងជួរយុវជន - យុវនារីបដិវត្តយើង ក៏
 ជួបនៅក្នុងខ្លួនយើងនៅឡើយដែរ ។ យើងឃើញយ៉ាងនេះ មិន
 មែនដើម្បីទុកជំនួយមកសម្រាប់សង្គម ឬគុណគ្រោះបណ្តាញ
 ទុកឲ្យរស់រានមានជីវិត ពួកសំនំនៅក្នុងខ្លួនយើង ក៏ជួបនៅក្នុងជួរ
 បដិវត្ត និងជួរយុវជន - យុវនារីបដិវត្តយើងនៅទៀតនោះឡើយ ។
 យើងឃើញសភាពសត្វទុក្ខមតិយ៉ាងនេះ ដើម្បីប្រតិបត្តិជាប់
 គ្នាទាំងពីរជាន់ ហើយមានវិធានការដាក់ស្តង់ដារ ប៉ុន្តែ ទាំងពីរយ
 ក៏បានរំលែកបានដាច់ខាត ។

**III. យុវជន - យុវនារីបដិវត្តយើង ព្រះកំចាត់
 កម្មសិទ្ធិបុគ្គល សួនតូ ឲ្យជ្រុះស្រឡះ
 ហើយកសាងចំពាក់បំប៉នឲ្យខ្លួន ឆ្លុះកម្ម-
 សិទ្ធិសមូហភាព ឲ្យខ្លាំងក្លាឡើងជាតិច្ច**

បច្ចុប្បន្ននេះ យើងឈានចូលដល់ដំណាក់កាលបដិវត្ត
 សង្គមនិយមហើយ ហើយកំពុងត្រៀមលក្ខណៈសម្បត្តិ ឈានទៅ
 កសាងសង្គមនិយម នៅកម្ពុជាទៀត ។ ដើម្បីទៅសង្គមនិយម
 បាន វាទាមទារឲ្យយុវជន - យុវនារីយើង ក៏ជួបប្រជាជនយើងចាំ

មូល មានគោលដៅយកម្ចី ឬសមូហភាពខ្ពស់ និងវិស័យបំផុត ។
 ឃើញសភាពប្រជាជនយើង ក្នុងសង្គមកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន
 ហើយនិងឃើញសភាពកម្មសិទ្ធិឯកជន នៅក្នុងជួរជិតយើងយ៉ាង
 នេះ តើយុវជន - យុវនារីបដិវត្តយើង អាចកសាងគោលដៅ
 សមូហភាពខ្ពស់ ឈានទៅសង្គមនិយមបានឬមិនបាន ? ឈរ
 លើសភាពសត្វទុក្ខមតិជាគុណសម្បត្តិ និងជាការខ្វះខាតដូចជាពល
 រាជីលើនេះ យើងជឿជាក់ថាយុវជន - យុវនារីបដិវត្តយើង អាច
 ឈានទៅដល់ទិសដៅសមូហភាពនេះជាតិកម្ពុជា ហើយត្រូវតែ
 ទំលាយទៅ ឲ្យដល់ទិសដៅសមូហភាពនេះដាច់ខាត ។

កន្លងមក យើងបានវាយបណ្តាញច្រកគ្នា និងបែប
 អាណានិគមនិយមថ្មីរបស់វា ឲ្យចេញពីសំព័ន្ធដីកម្ពុជា ។ យើង
 បានវាយបណ្តាញសង្គម និងវណ្ណៈនាយទុក្ខរបស់វាចូលផ្ទៃ ។
 ដូច្នេះ គឺយើងបានវាយកំទេចឲ្យរលាយកម្មសិទ្ធិឯកជន របស់កម្មសិទ្ធិ
 បុគ្គល សួនតូ ឲ្យជ្រុះស្រឡះអស់ពីសង្គមកម្ពុជាយើងហើយ ។ សព្វ
 ថ្ងៃនេះ ប្រជាជនកម្ពុជាយើង ក៏បានលះបង់កម្មសិទ្ធិឯកជនគ្រប់បែប
 យ៉ាង មានតាំងពីស្រែ-ចំការ គោ-ក្របី រហូតដល់កម្លាំងពលកម្ម
 និងកម្លាំងបញ្ញាផងខ្លួនទៀត មកដាក់បញ្ចូលក្នុងកម្មសិទ្ធិសមូហភាព
 របស់សហគមន៍ទាំងមូល ។ ដូច្នេះ សង្គមកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន ឈានទៅ

សមូហភាពហើយ ហើយកំពុងរីករាលដាលទៅតាមតំបន់ផ្សេងៗ ។
 ក្នុងវិស័យនេះ មានដំណើរល្បឿនស្រដៀងគ្នា ដែលជំនុំអនុញ្ញាតឱ្យ
 យុវជន-យុវនារីបង្កើតយើង ទៅបង្កើតក្រុមគ្រួសារឡើយ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត យុវជន-យុវនារីបង្កើតយើង ក៏បំបាត់ទៅក្នុងការចាត់តាំង
 សមូហភាពហើយ ។ មិត្តយើងបានលះលះ សព្វគ្រប់ថែមយើង
 មកចូលក្នុងជួបជុំវិញ ដើម្បីបម្រើសេចក្តីបំរើប្រជាជន ដោយឥត
 លក្ខខណ្ឌ ។ ព្រមជាមួយនេះ មិត្តយុវជន-យុវនារីយើង សុំតែ
 ចង់គោរពខ្លួន ចង់បំរើទីពឹងចលនា គ្មាននរណាម្នាក់ឡើយ
 ចង់ប្រព្រឹត្តចលនា ឬទៅដាច់ឆ្ងាយពីចលនាឡើយ ។

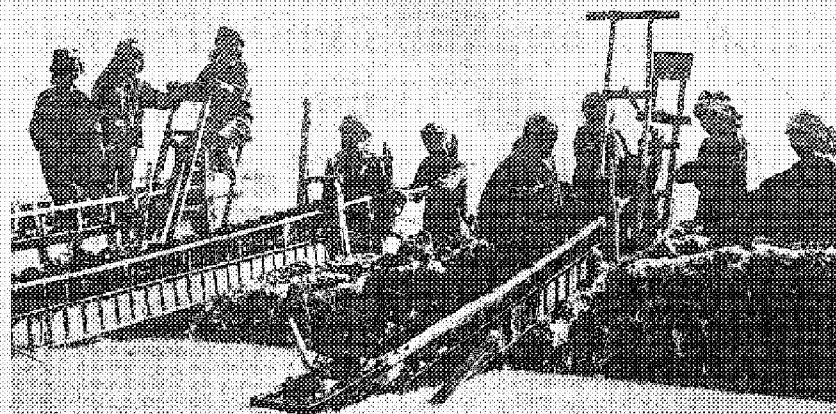
គំនិតរបស់ខ្លួន សុទ្ធសឹងជាលក្ខណៈសង្ឃឹម ដែល
 ពន្យល់គ្រាន់ ហើយដ៏ត្រូវឱ្យយុវជន-យុវនារីបង្កើតយើង ឈានទៅ
 កំបាំងកម្មសិទ្ធិបុគ្គលស្មានគ្នាបានជ្រុះជ្រុះ ហើយត្រឡប់ ទៅក្នុង
 ទូរកម្មសិទ្ធិសមូហភាពឱ្យតាមតំបន់ តាមតំបន់ខ្លួន តាមតំបន់ខ្លួនជាដាច់
 ខាត ។ ចំណែកឯការខ្វះខាត ដែលមានដូចបានរៀបរាប់ពីខាងលើ
 គ្រាន់តែជាបាតុភូតបណ្តោះអាសន្ន ដែលកំពុងតែរីករាលដាល ទៅក្នុង
 ចលនាសិទ្ធិ ដ៏សន្តោសនៅចុងបូព៌ានេះ ។ តែព្រមជាមួយនេះ
 យុវជន-យុវនារីបង្កើតយើង ក៏ត្រូវឃើញថា គោលដៅហេតុសិទ្ធិ
 បុគ្គលស្មានគ្នានេះ វាទៅបានកាន់កាប់ខ្លាំងក្លាឡើយដែរ នៅក្នុង

ជួបជុំវិញ ក៏ដូចជាក្នុងខ្លួនយើងម្នាក់ៗ ។ បើយើងគ្មានវិធានការ
 ជាក់ស្តែង គ្មានការបង្កើតក្រុមសិទ្ធិជំនួយកំបាំងដទៃ ក៏ពុំបានសំខាន់
 មានជីវិត ហើយត្រូវតែប្រើក្នុងខ្លួនវាទៅទៀត នៅក្នុងជួបជុំវិញ
 ក៏ដូចជាក្នុងខ្លួនយើងម្នាក់ៗដែរ ។

ព្រមជាមួយនេះ យុវជន-យុវនារីបង្កើតយើង ត្រូវយល់
 ឃើញ ហើយបានទស្សនៈឱ្យច្បាស់លាស់ថា ការស្វែងរក
 សិទ្ធិការប្រជុំកម្មសិទ្ធិឯកជន ទាំងស្រុងក៏មិនមែនជាសមូហភាព
 នៅក្នុងជួបជុំវិញ ក៏ដូចជាក្នុងខ្លួនយើង ជាផ្នែកមួយនៃការស្វែងរក
 រក្សា ។ ដូច្នេះ វាជាការស្វែងរកស្វែងរកស្វែងរកស្វែងរកស្វែងរកស្វែងរក
 ដែលយុវជន-យុវនារីយើង ពុំអាចសម្រេចបាន ឬអនុស្រ័យបណ្តែត
 បណ្តោយបានឡើយ ។ បើយើងសម្រេចបាន ឬអនុស្រ័យបណ្តែត
 បណ្តោយនោះ គោលដៅហេតុសិទ្ធិសមូហភាព មុនជាទីបាញ់
 គោលដៅហេតុសិទ្ធិឯកជនបុគ្គលស្មានគ្នាឡើយ ។ ដូច្នេះ បាន
 សេចក្តីថា បង្កើតទីបាញ់របស់ក្រុម-នាយកុនហើយ ។ ដូច្នេះ
 ប្រជាជន មហាជន ដែលដើរល្បឿនទៅមុខឆ្ងាយណាស់ហើយ នៅ
 លើភាសាសមូហភាពនេះ ហើយដែលមានសំណូមពរ ចង់ឱ្យ
 យុវជន-យុវនារីយើង ឈានទៅមុខឱ្យបានលឿនទាន់ចលនាក្តៅនេះ
 ប្រាកដជាជំនុំអនុញ្ញាតឱ្យគោលដៅហេតុសិទ្ធិ-នាយកុននេះ ដំណើរ

ត្រៀមវិញបានជាចំណាត់ ។ ដូច្នេះ បើមិត្តយុវជន-យុវនារីយើងណា
នៅតទីបត់បង្អើលក្នុងស្ថានភាព ទៅស្តាយស្រណោះការឡោះ
កាលយើងជឿនកម្មសិទ្ធិស្វខត្ត ក៏នៅតទីបត់បង្អើលក្នុង
នេះចុះ ប្រជាជន មហាជននឹងចលនាបដិវត្ត គេពុំអាចឈប់ជាមិត្ត
ឡើយ គេមុនជាទៅមុខចោលមិត្តហើយ ។ ដូច្នេះ បានសេចក្តីថា
មិត្តជ្រុលចលនាហើយ ។

ឃើញសភាពសក្តានុបក្សយើងនេះ មិត្តយុវជន-យុវនារី
បដិវត្ត យើងគ្រប់រូប ខាងផ្នែកអត្តនោមគ្គិយស្វខត្ត ត្រូវតែខិតខំ
រត់ទៅខាងចលនា ។ យើងពុំអាចឈប់សំរាកក្នុងសន្តិភាពឡើយ ។
ដូច្នេះ មិត្តយើងត្រូវយល់ឃើញថា មិត្តបានលះបង់គ្រប់បែបយ៉ាង
ជាបន្តបន្ទាប់មក ហ្នឹងដល់ហ៊ានលះបង់កាយជីវិត ដើម្បីស្វខត្ត
ដូចគ្នា បដិវត្ត នឹងប្រជាជន ក្នុងការវាយតំរូវចលនាណាមួយ
និយមថ្មី របស់ប្រជាជនភាគច្រើន នឹងលះបង់ស្តីពីមិ-នាយទុខ ឱ្យ
រលំរលាយអស់ពីទឹកដីកម្ពុជា ។ ដូច្នេះ តើមិត្តមានហេតុផលអ្វីទៅ
ស្តាយស្រណោះ ឬច្របាច់យកកម្មសិទ្ធិក្នុងស្ថានភាព ដែល
ជាភាគសំណល់ នៃរបប អាណានិគមនិយម - សក្តិភូមិនិយម -
នាយទុខនិយម ដែលយើងចាត់សំគាល់ បានទាក់ទាញទៅហើយ
នោះឡើយ ។ គ្មានសំភារៈអ្វីប្រសើរថ្នាំ ជាងសន្តិមនិយមឡើយ ។

យុវនារីមួយក្រុម កំពុងឆាត់ហាត់នៅទីក្រុងកូឡាស្រែ ក្នុងបរិយាកាសសកម្មប្រយុទ្ធសុទ្ធនិយម
ជឿជាក់លើអនាគតកម្ពុជា ដែលរងពីឆ្នាំ១៩៧៥ ។

មិត្តបានមេចំណែកធ្វើការស៊ើបអង្កេត តំណែងលំហូរការងារ រហូត
ដល់សំរេចបដិវត្តប្រជាជាតិ-ប្រជាធិបតេយ្យ ។ ឥឡូវ បក្ស
នឹងប្រជាជន ប្រគល់ការដឹកនាំបន្តការដឹកនាំសង្គមនិយមតទៅ
ទៀត ។ នេះជាកិច្ចការសង្គមនិយម នឹងជាសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈសុទ្ធ
ចម្រុះ របស់យុវជន-យុវនារីបដិវត្តយើង ដែលយើងទាំងអស់គ្នា
ត្រូវតែប្តេជ្ញាសំរេចឲ្យបានជោគជ័យ ។ ដូច្នេះ យើងត្រូវតែចំណែក
ចោលសំនាយចាស់ ដែលជាកម្មសិទ្ធិបុគ្គលស្មុគស្មាញ ហើយបំពាក់
ចំប៉ិននូវគោលនយោបាយសម្រាប់សម្រាប់ការងារ ឲ្យបានរឹងមាំ និងខ្លាំងក្លា
ដើម្បីជាកម្លាំងជំរុញដំណើរយើង ឲ្យឈានឈ្លានទៅមុខជាខ្ពង់ខ្ពស់
ទៅកាន់ទិសដៅសង្គមនិយមជាជោគជ័យ ។

x
x x

ជីវិតកសិ

ក្នុងមហាព្យុះសង្គ្រាមបដិបត្តិ

ពុទ្ធភាសនា

មិត្តយុទ្ធ ជាកូនកសិករក្រមួន ចំណែកក្នុងឃុំជាន់ទន់ ស្រុកស្រីរាជ ខេត្តតាកែវ ។ សព្វថ្ងៃ មិត្តទើបមានអាយុ១៥ឆ្នាំទេ ។

មិត្តកំព្រាម្តាយ គាំងពីអាយុ៣ឆ្នាំម្ល៉េះ ។ ម្តាយមិត្ត ត្រូវ ឈឺស្លាប់ គ្រោះមកពីជំងឺគាត់ក្រឡាត់ អត់ឃ្លានខ្លាំងពេក ហើយពេល ឈឺ ក៏គ្មានថ្នាំព្យាបាលទៀត ។ ក្រោយពេលដែលម្តាយមិត្តទទួល មរណភាពទៅ ឪពុកមិត្ត ត្រូវទទួលបន្ទុកចិញ្ចឹមកូនប្រុស២នាក់ តែ ខ្ញាក់ងងឹត ដោយព្រងាប់ក្រដួស ខ្លះមុខខ្លះក្រោយ ជារឿងពិបាកផង ។

កូនប្រុស២នាក់នោះ មាន ខ្លះមិត្តម្នាក់ និងបងប្រុសរបស់មិត្តម្នាក់ ។

នៅឆ្នាំ ១៩៦៨ ពួកអាជ្ញាធរ ល.ន.ណុល - ស.រ.ម.ត. ។

ក្រោមបញ្ជារបស់ប្រធានការណ៍ បានបង្កើតសង្គ្រាមវត្តក្នុង ប៉ុនប៉ង កំទេចបង្កើតកម្ពុជា តាមការកំទេចកម្លាំងបដិវត្ត និងកំទេចមូលដ្ឋាន បង្កើតបដិវត្ត ។ ព្រមជាមួយនោះ ពួកវាបានធ្វើការវាយតស៊ូ ដោយច្របាច់ប្រាស ទៅតាមភូមិ-ឃុំ-ស្រុកនានា ទូទាំងប្រទេស ជាពិសេស គឺនៅជនបទ ចុងកាត់មាត់ញាតិ ។ ពោល គឺពួកវាបាន អនុវត្តគោលនយោបាយហ្វាស៊ីសតាមប្រព័ន្ធគម្ពុជា « សម្លាប់ខ្មែរ ដុត ខ្មែរ បំផ្លាញខ្មែរ » ។ ពួកវាបានដើរច្រមូលស្រូវអង្ករប្រជាជន ធ្វើឱ្យប្រជាជន-អត់ឃ្លាន ដាច់ដោះស្រាប់ ។ ពួកវាបានបង្កើតវិវាទ ស៊ីសង់ បង្កើតបង្ក្រាបស្រីពស្យា ទៅតាមស្រុកភូមិ គ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីបំបាត់បុគ្គលប្រជាជនយើង កុំឱ្យប្រជាជនយើង ចេះឈឺចាប់ និងការងារដទៃ ហុកឈាមអង្ករមិត្តនិយមសង្គ្រាម ។ ហើយព្រម ជាមួយនេះ ពួកអាជ្ញាធរល.ន.ណុល-ស.រ.ម.ត. និងពួកអាវុធាវុធ អំពាច់ប្រតិកិរិយា ទៅតាមភូមិ-ឃុំនានា វាបានបង្ក្រាបវត្តភ្នំ ប្រជាជនយើង យ៉ាងព្រៃផ្សៃ ហ្វាស៊ីសបំផុត ។ វាកាត់សម្លាប់ ប្រជាជន ដោយគ្មានជំនុំជំរះអ្វីឡើយ ។ វាចាប់ចិត្តប្រជាជន យក ទៅធ្វើទារុណកម្ម លើរូបករណ៍យើង សាហាវហ្វាស៊ីសបំផុត ។

ហេតុដល់មានបដិប្បទាន៖ ត្រូវស្លាប់បាត់ចង់ជីវិត នៅលើកន្លែង
ទាហានកម្ម ។ បដិប្បទាន៖ ត្រូវគ្រាន់គ្រាជីវិតតាមសម្លេងជីវិត ។
បដិប្បទាន៖ ត្រូវត្រួតពិនិត្យយកទៅវេជ្ជសាស្ត្រ ឬព្រះវេជ្ជសាស្ត្រ រួចយក
មើមប្រចាំត ។ បដិប្បទាន៖ ត្រូវត្រួតពិនិត្យយកទៅវេជ្ជសាស្ត្រ
ទាំងស្រុង រង្វះក្លែង កាត់ដៃ កាត់ជើង ចូលហើយបដិប្បទានសេស
ទោលរត់ តាមពេញកម្លាំង និងតាមផ្លូវថ្នល់នានា ។ល។ ខ្លាំងធ្វើ
យ៉ាងនេះ គឺដើម្បីសម្រួល គំរាមកំហែង ដល់គន្លងប្រយុទ្ធ របស់
ប្រជាជនយើង កុំឲ្យប្រជាជនយើងហានិភ័យក្នុងបដិវត្ត ក៏ដូចជា
ហានិភ័យទៀត តស៊ូប្រឆាំងនឹងពួកវាដែរ ។

មិត្តនៅចំពោះមុខ អំពើប្រតិបត្តិការតក់ក្បាល យ៉ាងកំហល
ហ្វូស៊ីបនេះ របស់ពួកអាណានិគមនិយមប្រតិភិវិយា ក្បត់ជាតិ
ទាំងនេះ ប្រជាជនកម្ពុជា ដ៏អត់អាចក្លាហាន ហើយដែលធ្លាប់មាន
ប្រវត្តិកសិ ដ៏យូរលង់ ប្រឆាំងការរំលោភបំពាន ប្រឆាំងនឹងការ
ជំរឿនសង្គ្រាមស៊ីវិល របស់អាណានិគមនិយម ក្រោមការដឹកនាំដ៏ឆ្លាស់
វៃ នៃបក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជា បានលើកជ្រោងត្រដែតប្រយុទ្ធត្រង់
តែខ្លួន នឹងកាន់តែអត់អាចថែមទៀត ។ បដិប្បទាន៖ បដិប្បទាន៖ បដិប្បទាន៖
នៅបន្តធ្វើការតស៊ូនៅក្នុងក្លឹម ។ បដិប្បទាន៖ ដែលបែកហើយ
ក៏បាននាំគ្នារត់ចូលព្រៃ ដើម្បីបន្តការតស៊ូបដិវត្ត ជាបន្តទៀត ។

នៅពេលនោះ សភាពការណ៍តាមដានបទ ប្បវត្តកាត់មាត់ញាតិ មាន
ការតឹងតែងជាខ្លាំង ប្រជាជននៅឃុំជាន់ទង ក្នុងនេះ មានឥឡូវ
មិត្តយន ជាដើម បាននាំគ្នាជួយលាក់បំបាំងក្នុងព្រៃ ឬលំនៅដ្ឋាន
ដូចជាឃុំម្ខាងទៀត ខឹងដួលបណ្តោះចេញពីក្លឹម ទៅមូលដ្ឋាន
ក្នុងព្រៃ ។

ថ្ងៃមួយ ខ្លាំងបានធ្វើការតក់ក្បាល ដោយទ្រង់ទ្រាយធំ
នៅក្នុងឃុំជាន់ទងនេះ ។ ពួកវាបានបាត់ឥឡូវមិត្តយន និងប្រជាជន
យើង ៣ នាក់ទៀត យកទៅឃុំក្នុងបន្ទាយវ៉ា ។ ថ្ងៃដំបូងការបេ
តាហានក្បត់ បានហៅឥឡូវមិត្តយនទៅជួបវា តែម្នាក់ឯង ។ វា
និយាយថា : « ខ្ញុំឃើញពួកអ្នកក្រ ខ្ញុំអាណិតណាស់ ! ឥឡូវ
ខ្ញុំជំនុំឲ្យពួកវាបានស្គាល់សេចក្តីសុខ ដូច្នេះ ពួកវាបានជួយប្រាប់ខ្ញុំ
ឲ្យត្រង់មក ។ តើពួកយកតាមផង(១) នឹងគ្នាជំនុំទៀត ទៅលាក់
នៅឯណា ? »

ពួកយើងនៅស្ងៀម មិនឆ្លើយតបទៅវាឡើយ ។
វាបានបន្តទៀតថា : « ពួកយើងមិនបាច់លាក់ខ្ញុំទេ ! មនុស្សដូចពួក
ខ្ញុំជឿថាជាមនុស្សល្អម្នាក់ដែរ ។ តែដោយសារពួកវាខ្លាចខ្លាំង
ទើបនាំឲ្យពួកវាចិត្ត នៅធ្វើការបំបែកខ្មែរក្រហមយ៉ាងនេះ... » ។

(១) ជើង : (ជាឈ្មោះកម្មករពលបដិវត្តយើងម្នាក់ នៅក្នុងតំបន់នោះ)

ពូជយើងទាំងឡាយ ក៏និយាយតបទៅវាថា : « ខ្ញុំគ្មាន
ទៅបំបែកវាឡើយ ។ ខ្ញុំក្រែង តែខ្ញុំជាប់គាត់ ពុំលក់ខ្លួនប្រព្រឹត្ត
អំពើកាក្រក់ណាមួយឡើយ ។ ប្រសិនបើសក្រាន មានចិត្ត
ស្មោះស្រស់ចំពោះជាតិពិតប្រាកដ ពុំមែនដូចពួកអស់លោកទេ ដែល
សប្បាយហុំហា លើគំនរខ្លះឈាម នឹងទុក្ខវេទនា របស់ជាតិ នឹង
ប្រជាជន... ។ » ។

ការមេទាហានក្បត់នេះ ទើបឆ្ងល់ឡើងមុខក្រហម តែវា
និយាយដោយសំរួលថា : « ពូជយើងទាំងឡាយនឹងណា ក៏ខ្ញុំដឹងដែរ ។
ត្រូវដឹងថា ទោសរបស់ពូជនេះណាស់ បើពូជមុខចិត្តសាភាពព្រម
ប្រាប់ខ្ញុំ នោះពូជនឹងបាត់បង់ខ្លួន ។ បើពូជទៅតែចម្លែកខំលាក់ នោះ
ពូជនឹងខានឃើញមុខក្លិនហើយ » ។

ពូជយើងនៅឆ្ងល់ស្ងៀម ។ ទោះបីកាក្បត់វាខ្សោយ
ជាងពូជយើងណា ក៏ពូជយើងនៅតែប្រកាន់អាកប្បកិរិយា នឹងទា
ធម្មតា ។ មិននិយាយស្តី ប្តូរឆ្លើយតបទៅវាវិញមួយម៉ាត់ឡើយ ។
ឃើញដូច្នេះ ការមេទាហានក្បត់ ក៏ទ្រង់ប្រឡោតកោតត្រង់ ហើយ
ស្រែកបញ្ជាទៅគ្នាវាថា : « អាឆានី ! អាឆានីយកការទៅបាត់ការ
ទៅ ! ហើយហៅអាឆានីទៅឲ្យមកកន្លែងអញ ។ »

អាឆានីទទួលបញ្ជាមេវា ហើយក៏យកវែនឆ្លុះមកចងពូ

យើង ។ តែពូជមុខព្រមទ្វារចងជាប់គាត់ ។ ពោរពេញទៅដោយ
កំហឹងឆាប់ចេះសម្លេងសម្លេង ចំពោះពួកកាក្បត់ ពូជស្រែកទៅកាន់អា
មេទាហានក្បត់ថា : « អញគ្មានទោសអី ឲ្យពួកអាឆានីចងអញ
ទៅ ! ... »

ការមេវាលើកដំបងឈើច្រកប្រុងវាយពូជយើង ។ តែពូ
ជយើងចាប់ដំបងឈើច្រកវាជាប់ ហើយដាស់មួយដៃយើងច្រាន ចំបុន
ដង្ហើមវា ។ ការនេះផ្លូវដកប្រកាច់ទៅលើកំពស់អង្គ ហើយខំ
ស្រែកហៅឲ្យគ្នាវាមកជួយ ។ អាឆានីនឹងបក្សពួកវាមួយចំនួន រត់
ស្រទៅបោមពេញវាយពូជយើង ។ ដោយប្រកាន់ពូជយើងស្តួម មិនសូវ
មានកម្លាំងកំហែងផង ហើយមានគ្នាតែម្នាក់ឯងតែផង ពូជយើងក៏
ត្រូវពួកអាឆានីយកអស់នេះ វាយទាល់តែសន្ធឹក ។ ពួកពួកវាយក
វែនចងគាត់ អូសចេញទៅ ។

ពេលពូជយើងដឹងខ្លួនឡើងវិញ ឃើញពួកវាចងខ្លួនពូជយើង
នៅដើមស្វាយធំមួយដើម ។ ខ្លួនប្រាណពូ ត្រូវបែកឈាមសព្វ
កន្លែង ។ ពេលពួកវាឃើញពូជយើងខ្លួនឡើងវិញ អាឆានីសួរទៅដិតពូ
ហើយនិយាយថា : « មើល ! អាឆានីប្រាប់អញឲ្យត្រង់មក តើ
អាឆានីយកពួកវាខ្លាចក្រហមទៅលាក់នៅឯណា ? ... »

ត្រូវឆ្ងាយកំបុតរទៅវិញ ដោយកំហឹងថា « អញមិន
ជំនាទេ ! » ក្នុងចុង ពួកអាពេជ្រយានទាំងនេះ ក៏ទាញខ្លួនចេញយាង
ផ្តុំទៅនឹងគល់ស្វាយ ហូតដល់ពូសទប់លែងជំនឿខ្លួន ។ ក៏ត្រូវ
យ៉ាងនេះ ច្រើនលើកច្រើនសារ ដើម្បីឈ្លូតស្ទូចឱ្យយំតិចៗ តែ
ពួកវា គ្មានបានទទួលបានឱ្យយំ ពីតួមួយចាត់ឡើយ ។

ពួកវាចង់ឱ្យពួកវាទាំងនេះដើមស្វាយ ដោយធ្វើទារុណកម្ម
បែបនេះ អស់រយៈពេល២២ ២២ ។ ថ្ងៃទី៣ នៅច្រើនហួសហើយ
ទៀត ទើបវាស្រាយពូជយើង នឹងបងប្អូនយើង២នាក់ទៀតពីដើម
ស្វាយ ។ វាបាននាំពួក នឹងបងប្អូនយើងទាំង២នាក់នេះ ទៅ
កន្លែងមួយ ។ នៅទីនោះ វាបានដឹករណ្តៅដុំមួយ ដែលវាទើប
នឹងទំលាក់សាតសតបងប្អូនយើងម្នាក់ទៀត ដែលវាវាយស្លាប់កាល
ពីល្ងាច ។ ពួកវាបានយកពូជទាំង៣នាក់ ចងដៃចងជើង រុញ
ទំលាក់ក្នុងរណ្តៅ ហើយកាយដឹកបងប្អូនយើងទាំង២នាក់ ។ មុននឹង
ដាច់ខ្យល់ ពូជយើងទាំង៣នាក់ បានស្រែកជាចុងក្រោយបង្អស់ថា :

« ជរោ បងវត្តកម្ពុជា ! »

« ពួកអាក្បត់ ពិតជាត្រូវកំទេចពុំខានឡើយ ! ... »

ពូជយើងបានតបវិញទៅយ៉ាងអង្គអាចក្លាហាន ដាច់ខាត

រក្សាការសម្ងាត់បំផុត ដាក់ទារុណកម្មទាំង៣នាក់ ដើម្បីឱ្យបង្អួច
ការតស៊ូបង្អែកយកវត្ថុទាំង៣នាក់ ហូតដល់ដណ្តើមបានជ័យ
ជំនះបច្ចុប្បន្ននេះ ។

ចាប់តាំងពីពេលនោះមក កុមារយេន នឹងបងប្រុសតូចម្នាក់
ទៀត ត្រូវរស់នៅក្រៅទាំង៣នាក់ ក៏ត្រូវទាំងមួយ គ្មានទីពឹងទំនាក់
អ្វីឡើយ នៅកណ្តាលមហាព្រះសន្និបាត នៃការបង្កើតបក្សស្រី
យោធាយោធាស៊ីស លេសពួកអាណ្តែកាន់រំលោចប្រតិកិរិយាក្បត់
ជាតិ ។ ពេលនោះ កុមារយេនទើបមានអាយុ៨ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ ... ។

រស់នៅក្នុងទ្រុងឌូរ៉ា

ពីរបីថ្ងៃក្រោយមកទៀត ពួកអាក្បត់លន់ ណុល-សិរីមត៌
បានបញ្ជាឱ្យទាហានស៊ីស្ទុល បើកការពារព្រំដែនជាបន្តទៀត ។
ពួកវាបង្ខំតបន្តិច គេណ្ឌកៀវប្រជាជន ឱ្យទៅរស់នៅជុំវិញប៉ុស្តិ៍បម្រ
បន្ទាយព័ទ្ធជុំវិញ ។ ពេលនោះ ប្រជាជនយើងមានជីវិតរស់នៅ
នៅលំបាករោគយ៉ាក ខ្វះខាតរស់ លំបាកម្យ៉ាងដោយអត់ឃ្លាន
ព្រោះស្រូវអន្តរ ដែលបងប្អូនធ្វើបាន ត្រូវខ្ចាត់ច្រមូលបែកស្រយក
អស់ ។ ចង់បញ្ចេញទៅក៏ដឹកក្នុង ជំនួសនៅក្នុងព្រៃ ក៏ត្រូវខ្ចាត់

ហាមឃាត់ មិនឱ្យទៅទៀត ។ លំបាកម្យ៉ាងទៀត ដោយត្រូវ
 ខ្លាំងចាប់បង្ខំ ឱ្យជួយធ្វើការ សន្តិបុរស បន្ទាយ ធ្វើបីម ជិត
 លេណដ្ឋាន ។ល។ ឱ្យពួកវា ។ ណាត្រូវអត់ឃ្លាន ណាត្រូវ
 ហត់ឡើយធ្វើការឱ្យវា ពេញមួយថ្ងៃយ៉ាងនេះហើយ ពេលយប់គំពុំ
 បានសំរាកទៀត ព្រោះត្រូវខ្លាំងចាប់បង្ខំ ឱ្យយាមការពារ
 ប៉ុសបីមបន្ទាយវាទៀត ។

ចំណែកកុមារយន្ត និងបងប្រុសតូចៗទៀត ដែល
 ខ្លាំងស្គាល់ច្បាស់ថា ជាកូនកំព្រាពីសត្រូវស្និទ្ធម្នាក់ ត្រូវបានអា-
 សត្តិពារយារយាងម្នាក់ យកទៅចិញ្ចឹមយុគ្រង ។ គាត់នេះ ឈ្មោះ
 អាឈុត ។ ពេលកង្ខេបមុខកុមារទាំងពីរ អាឈុតតែងនិយាយថា :
 « ឥឡូវឯង ត្រូវពួកខ្មែរក្រហមសម្លាប់ ដោយសារគាត់លែងធ្វើការ
 បំរើពួកវា ។ ឥឡូវនេះ លែងយំយក ស្រណោះសោកស្តាយ
 ឥឡូវឯងទៀតទៅ ហើយទំស៊ីបាយឱ្យឆាប់ធំ ដើម្បីនឹងចូលធ្វើ
 ទាហាន វាឈ្លានពានក្រហម សន្តិយាមឥឡូវឯងវិញ ។ អញធានា
 ចិញ្ចឹមឯង រហូតដល់ឯងធំដឹងក្តី!... »

នៅចំពោះពាក្យសំដី ដ៏ផ្អែមល្អមរបស់អាឈុត កុមារ
 យន្តបានឆ្លើយតបទៅវាវិញថា : « ទេ ! ខ្ញុំមិនជឿទេ ! ថ្ងៃនោះ
 ខ្ញុំឃើញពួកទាហានទេតើ ដែលចាប់បង្ខំ គ្រឿងឥឡូវឯងហើយក្លន់

កាំភ្លើងបណ្តើរគាត់ នាំចេញទៅ ។ ពេលនោះ មានពួកទាហាន
 ម្នាក់ បានវាយទះតប់បង្ខំ ដែលយំតាមឥតក ទាល់តែដួលត្រឡប់
 ត្រឡឹម ហើយបានកំញ័ញ័ខ្ញុំ កុំឱ្យយំតាមឥតកទៀត ។ ពួកនោះ
 ខ្ញុំនៅចាំមុខគាត់ច្បាស់ណាស់ គឺគាត់ដែលនាំខ្ញុំមកទីនេះ អំបាញ់
 មុញ្ញនេះហើយ !... »

អាឈុត ក៏និយាយតំរាមទៅកុមារយន្តវិញថា : « ពួក
 ឯងជាកូន គ្មានដឹងខ្យល់អីទេ ។ ពួកកាដូចាប់ឥតកឯងនោះ គឺពួក
 កខ្មែរក្រហមហ្នឹងហើយ ដែលស្ងៀនពាក់ក្បែរខ្លួនជាទាហាន...
 ឯងកុំមាត់នឹកវិញទៀត ! ទំស៊ីបាយឱ្យឆាប់ធំទៅ នឹងអាចចូល
 ធ្វើទាហាន !... កុំយកតំរាមតាមឥតកឯងឱ្យសោះ !... »

កុមារយន្ត និងបងប្រុសតូចៗ នៅស្ងៀម លែងនិយាយស្តី
 អីទៀត ។ តែក្នុងអារម្មណ៍ កុមារទាំងពីរនៅតែចាំច្បាស់ ហើយ
 ជឿជាក់ថា : « ឥឡូវយើង គឺជាត្រូវពួកទាហានយារយាង
 សម្លាប់ ។ ហេតុនេះ យើងកុំរក្សាស្រស់របស់ឥឡូវយើង
 ឱ្យសោះ ។ ... »

អាឈុត វាយកកុមារទាំងពីរទៅនៅជាមួយវា នៅក្នុង
 បន្ទាយ ។ ពេលវាដើរលេងល្បែងស៊ីសន្តិទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ វាតែង
 យកកុមារទាំងពីរទៅតាមវា ។ កុមារទាំងពីរ ត្រូវតែឆ្លើយទាំងយប់

ទាំងថ្ងៃ ព្រោះត្រូវតែឆ្ងាយចាំគ្នា បក់ផ្លិតឲ្យរំពៃ ក្នុងពេលដែលពាក់ព័ន្ធ
លេងសៀវភៅ ។ ជារៀងរាល់ថ្ងៃ កុមារទាំងពីរត្រូវរាំដេរ រាំយកបំប៉ន
ដោយគ្មានរឿងហេតុអ្វីទាំងអស់ ។ ឲ្យតែវាទាំងពីរមើលកំណាច ឬ
ពេលវាចាញ់ល្បែងម្តង ។ កុមារយើងទាំងពីរ ត្រូវទទួលរងនូវកំហែង
មហាហោះ ទោសៈរបស់វាទាំងអស់ ។ ពីមួយថ្ងៃ ទៅមួយថ្ងៃ កុមារ
ទាំងពីរ កាន់តែស្លុតស្លាំងស្លេកស្លាំងឡើង ។ រហូតដល់ពាក់កណ្តាល
ជាប់បន្ទាប់គ្នា ។ តែទោះបីជាកុមារទាំងពីរ ឈឺយ៉ាងនេះហើយក៏
ដោយ ក៏វាទៅតែយកកុមារណាម្នាក់ ទៅតាមកំណើតផ្លិតឲ្យរំពៃ ក្នុង
ពេលដែលវាលេងល្បែង ។ ដោយចាត់វាទៅ ទាំងពីរឈឺខ្លាំងពេក
កុមារយើង ក៏ស្លេកស្លាំងម្តង ជ្រុះផ្លិតពីដៃ ។ ដូច្នេះក៏ត្រូវអាណាច
ស្រែកដេរមួយ ឬឆ្ងាយខ្លះគប់តែវាលេង ។ ...

មានមួយព្រឹក ពេលត្រឡប់មកពីលេងល្បែងវិញ អា
ណាចក៏ប្រោសខ្លួនដេកលង់លក់ទៅ ។ ថ្ងៃនោះ ដោយជំងឺបានរួច
ស្រាល អាចមានកម្លាំងកំហែងខ្លះ កុមារទាំងពីរនាក់បងប្អូន ក៏បាន
បបួលគ្នា រត់ចេញពីផ្ទះអាណាច ។ នៅមុខផ្ទះ មានទាហានឈរ
យាមល្បាត ។ នៅតាមទីធ្លា ទីនីតាមមាត់ច្រកចេញចូលបន្ទាយក៏
មានទាហានឈរយាមល្បាត ពាសពេញដែរ ។ ពួកទាហាន
ឈរយាមទាំងនេះ ពាក្យដូចជាធ្វើត្រងើយកន្តើយ គ្មានចាប់

ការប្រណីត ដល់កុមារទាំងពីរនាក់នេះទេ ។ តែពាក្យ ហាក់ដូច
ជាចេះតែតាមឃ្លាមើលកុមារទាំងពីរ ។ កុមារបង ទំនាំកុមារយន
ដើរយ៉ាងលឿន នៅកាន់មាត់ច្រកចេញចូលបន្ទាយ ដោយគ្មាន
រាល់ដៃដៃនឹងពួកទាហាន ដែលឈរយាមល្បាតពាសពេញនោះ
ឡើយ ។ លុះទៅដល់មាត់ច្រកចេញចូលបន្ទាយ កុមារទាំងពីរ
សន្លឹកឃើញទាហាន ឆ្លងម្នាក់អង្គុយយាម ហើយដេកលង់លក់
នៅក្នុងបឹង ។ កុមារយើងស្លេកស្លាំងស្លេក ស្តាំ រួចក្រឡេកមើល
ក្រោយ ស្រាបៀវត្សឃើញទាហានម្នាក់ឈរសម្ងាត់សម្ងាត់កុមារទាំងពីរ
វាសួរថា : « ពួកឯង ប្រុងនាំគ្នារត់ចេញពីបន្ទាយឬ ? » ។

កុមារទាំងពីរនោះស្ងៀមមួយសន្ទុះ ដូចជាកុមារបង
ឆ្លើយតបវិញថា : « លោកឲ្យឱ្យខ្ញុំត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ បើគ្មានឡើយ
ខ្ញុំ ទៅសួរគាត់មើលទៅ ។ »

អាទាហាននោះ ដើរទៅជិតកុមារយើង ប្រុងចាប់កុមារ
ទាំងពីរយកទៅផ្ទះអាណាចវិញ ។ ប៉ុន្តែវាចាប់បានតែកុមារយនម្នាក់
ប៉ុណ្ណោះ ។ ឯកុមារបង បានរត់គេចខ្លួនរួច ហើយស្ទុះទៅ
តភ្ជាប់កាំភ្លើង ពីតាម្នាក់យាមក្នុងបឹង រួចហើយក៏លើកកាំភ្លើងរំពៃ
ទៅរកទាហានយាមយាមនោះ ហើយស្រែកថា : « លេងប្លុកពេញ
ភ្លាមទៅ ! ... »

តែភាពហានិភ័យនោះ មិនព្រមលែងកុមារយន្តឡើយ ។ កុមារយន្ត ក៏កើតកំហើង បាញ់ការនោះផ្ទុយទៅនឹងដីភូមិច្បាយរំពេច តែដំណើរនៃការកុមារយន្តជាប់ ។ ដោយពុំចេះតម្លៃគ្រាប់ទៀត កុមារយន្តក៏បានលើកចំពោះទុក្ខប្រុងចាក់ផ្តាច់ជីវិតភាពហានិភ័យនោះ ។ គ្រាប់នៃគោលនោះមានភាពហានិភ័យខ្ពស់ ស្ទុះមកពីក្រោយ ចាប់ដៃកុមារយន្តជាប់ ។ កុមារយន្ត ទំលើងរត់ដើរឆ្លងផ្លូវដែក តែត្រូវពួកវាចាប់ជាប់ ។ វាចាប់កុមារយន្តចងស្លាប់សក ហើយស្ទុះចូលទៅក្នុងបន្ទាយវិញ ។ ចំណែកឯកុមារយន្ត ត្រូវវាស្ទុះដៃ នាំទៅផ្ទះអាណុតវិញ ។

នៅព្រមពេលជាមួយគ្នានោះ អាណុតក៏ដើរមកដល់ ។ ភាពហានិភ័យស្ទុះទៅនាំដល់អាណុត ហើយវាបានប្រាប់អាណុត តាមដំណើររឿង ។ អាណុតក្រែកក្រោធជាខ្លាំង ។ មុនពេលឡើងក្រហម ស្រែកបញ្ជាឲ្យភាពហានិភ័យនោះ នាំកុមារយន្តយកទៅសួរចម្លើយភ្លាម ។ ចំណែកខ្លួនវា ស្ទុះទៅចាប់កុមារយន្ត ចាំត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ។

ទៅដល់ផ្ទះ អាណុតសួរថា : « អាយន! តាមអាណុតដឹងតើអាណាមកចាក់ចុះពួកឯង ឲ្យរត់ចេញពីបន្ទាយ ? »

កុមារយន្ត ឆ្លើយតបថា : « គ្មានអ្នកណាមកចាក់ចុះខ្ញុំទេ ។

ខ្ញុំរត់ចោលនៅជាមួយពួកឯង ព័ទ្ធភាគពេក ។ ពួកខ្ញុំឈឺឆ្អឹងស្លាប់ហើយ ក៏នៅតែពួកឯងប្រើឲ្យធ្វើការទៀត ប្រើឲ្យអន្ទុយបក់ផ្អិត អត់ឆ្អឹងជាមួយពួកឯងទៀត ។ ហេតុនេះគ្មានអ្នកណាប្រាំវាទៅផ្ទះកើតទេ... »

ពួកដីកុមារយន្តយ៉ាងនេះ អាណុត ខឹងច្រឡោតភោគភូត ។ វាសម្តែង គំរាមថា : « បងអាណុតបង្គាប់ឲ្យអាណុតនិយាយជាមួយអញផ្ទះឬ ? ... មិនអីទេ អញនឹងសម្លាប់វាចោលដើម្បីឲ្យអាណុតនិយាយម្តង កុំប្រហើនដាក់អញពេក ។ » ។

បន្ទាប់មក អាណុតសួរកុមារយន្តចេញទៅក្នុងបន្ទប់នឹងតម្លៃ រួចវាចាក់សោពីក្រៅជាប់ ។ នៅក្នុងបន្ទប់នឹងត កុមារយន្តប្រឹងដាក់ដក់ ដាក់ទ្វារ ម៉ូឆ័រម៉ូឆ័រ ក្នុងក្តាន់ ហើយដេរប្រទេចផ្តាសាពួកវាជាប់ជាខ្លី ។

អាណុតដើរចេញបាត់ ។ កន្លះម៉ោងក្រោយមក អាណុតត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ហើយស្រែកប្រាប់កុមារយន្តថា : « បងអាណុតស្លាប់បាត់ទៅហើយ... អាណុតនឹងដេរទៅ ប្រយ័ត្នស្លាប់តែហោងដូចវា !... » ។

កុមារយន្ត ឆ្លើយតបវិញ ដោយក្តីក្រែកក្រោធថា : « បងយកអញទៅធ្វើអី ភ័យតទៅ !... ឥឡូវអញ ក៏ត្រូវពួកវា

ឯងយកទៅសម្លាប់ ! ឥឡូវ ឮកង្វាងសម្លាប់បងប្អូនទៀត ។ អញ
គ្មានផលប្រយោជន៍អី ខឹងរស់នៅលំបាកវេទនាដូច្នេះទៀតទៅ... »

កុមារយន្ត ចេះតែបន្តស្រែកដេរជាប់ជាទីថ្មី ធ្វើឲ្យកា
លយុគឈឺក្បាល ហើយទំនងកុមារយើងជាខ្លាំង ។ ប៉ុន្តែការនេះទំ
ធ្វើប្រាណីយ ហើយប្រឹងធ្មេចភ្នែកដេកឲ្យលក់ដោយលែងតែរំលឹក
សម្លាប់សកុមារយន្តទៀតហើយ ។ តែការនេះដេកមិនកើតទេ
ព្រោះកុមារយន្ត កាន់តែស្រែកដេរខ្លាំងឡើង ស្រែចឡើង ។ តាម
ចិត្តវាខ្លាស់ វាយកុមារយន្តទៅកាប់ចោលបាត់ទៅហើយ ។ តែវាមិន
ហ៊ានប្រើធាតុនោះ ព្រោះវាទទួលបញ្ញត្តិមេត ឲ្យទំលាប់បញ្ចូលបង្ក
ល្បួងល្បួងលោមកុមារទាំងពីរនាក់បងប្អូន ដើម្បីយកការណ៍ពី
មូលដ្ឋានបងប្អូន ក្នុងយុទ្ធនឹងនេះដែលវាជឿថា កុមារទាំងពីរនាក់
ជឿ ។ ហើយចាំពេលណាយកការណ៍អស់ហើយ សឹមសម្លាប់កុមារ
ទាំងពីរនេះចោល ។ ដូច្នេះហើយ បានជាអាយុកម្មមិនហ៊ានលើស
ខឹងបបេញចេញហើយនេះ ។

កុមារយន្ត បន្តស្រែកដេរ ប្រទេចផ្កាសាត្វកង្វាង បន្ត
ដាក់ទ្វារ ដាក់ជញ្ជាំង រនាំងផង ធ្វើឲ្យបរិយាកាសក្នុងផ្ទះ ឮសូរ
ក្នុងក្តាន់ លាន់ស្ទុះសម្លេងទៅក្រៅផ្ទះកង្វាង ។ ឆ្អកមកមើល
អាយុកម្មវិញ វាដេកស្ងៀមយកដៃគង់ថ្ងាស ទាំងការម្មណ៍ក្តៅក្តួល ។

តែការនេះ នៅដេកស្ងៀមថា បន្តបន្តទៀត ក្នុងថ្ងៃណាមួយ គង់តែ
កុមារយន្ត ខឹងរាយការណ៍ពីមូលដ្ឋានបងប្អូន ឲ្យឮកង្វាងខ្លាំងឡើយ ។
រហូតដល់ថ្ងៃត្រង់ ទើបអាយុកម្មដើរទៅជិតបន្ទប់យុទ្ធកុមារ
យន្ត ហើយនិយាយដោយស្រែកស្រែងថា : « ឈប់ដេកទៅ !
ឯងម៉ាសញយ៉ាងម៉េច ក៏អញទទួលទាំងអស់ ។ បងឯងនៅរស់ទេ
ហើយអញបានយកវាទៅដេកពេទ្យហើយ ។ យប់ធ្វើក្នុងក្តាន់យ៉ាង
នេះទៀតទៅ ក្លាយសម្លាប់ !... »

ប៉ុន្តែកុមារយន្ត នៅតែបន្តស្រែកដេរ ហើយដាក់ទ្វារ
ដាក់ជញ្ជាំង រនាំង យ៉ាងក្នុងក្តាន់ខ្លាំងមែនទៀត... ។ មួយម៉ោង
ក្រោយមក សភាពក្នុងបន្ទប់នេះ ប្រែជាស្ងាត់ឈឺ ។ អាយុកម្មយ
ទំលុះទៅបើកទ្វារបន្ទប់មើល ។ កុមារយន្តដោយហត់ហែងខ្លាំង ក៏
ដេកលង់លក់ បែកញើសជាកខោតា ។ ឃើញដូច្នេះ អាយុកម្ម
បិទទ្វារបន្ទប់ទៅវិញហើយចាក់សា យ៉ាងដាច់ ។ ក្រោយមកទៀត
អាយុកម្មក៏រៀបចំស្បែកពាក់ ចេញដំណើរទៅក្រៅបាត់ ។ រហូតដល់
ព្រលប់ហើយ ក៏ពុំទាន់ឃើញអាយុកម្មត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ។ មកដល់
ពេលយប់ទៀត ក៏អាយុកម្មមិនទាន់ត្រឡប់មកដល់ផ្ទះវិញដែរ ។
បរិយាកាសក្នុងផ្ទះស្ងាត់ស្រៀប គ្មានមនុស្សនៅម្នាក់ឡើយ ។ កុមារ
យន្តដេកលង់លក់ អត់បាយអត់ទឹកនៅក្នុងបន្ទប់នឹងតែនេះ ។

រហូតដល់ម៉ោង ២ លេងគម្រោតស្រាប់តែឮសូរស្រងូត
 ទ្វារតិចៗ ។ កុមារយនក៏ភ្ញាក់ខ្លួនប្រើក ហើយឮសូរសម្លេងមនុស្ស
 ខ្ញុំប្រាប់ថា ៖ « មូលសាទ្វារខាងក្នុងបើកចេញមក!... » ។ ក្នុងរាង
 កុមារយន សូរស្រងូតទៅមូលគន្លឹះទ្វារ ហើយបើកទ្វារចេញទៅ
 ក្រៅ ។ កុមារយនដើរទៅក្នុងទីងងឹត រហូតទៅដល់ទ្វារខាងមុខទៀត
 កុមារបានមូលគន្លឹះទ្វារ ហើយបើកដើរចេញទៅក្រៅផ្ទះ ។ កុមារ
 ឃើញផ្លូវម្នាក់ ស្លៀកពាក់ខាតខ្វះខាតខ្លាំង ហើយមានស្នាយ
 កាំភ្លើងមួយដើមដង ។ ផ្លូវនេះ បាននាំកុមារយនទៅដល់ផ្ទះកា
 លុត ។ ពេលទៅដល់កន្លែងមានពន្លឺភ្លឺ ទើបកុមារយនស្គាល់
 មុខផ្ទះនេះច្បាស់ ។ ផ្ទះនេះគឺជាមិត្តជិតស្និទ្ធម្នាក់ របស់ឪពុកកុមារ
 ហើយធ្លាប់រួមការងារបង្កើតជាមួយគ្នា កាលឪពុកកុមារនៅរស់ ។

ក្រោយពីកុមារចេញផុតពីផ្ទះកាលុតបានបន្តិច ផ្ទះនេះក៏
 ចេះហុយផ្សែងទ្រលាមឡើង ហើយចេះរលាបដល់ផ្ទះជិតខាង
 ដទៃទៀត ធ្វើឲ្យក្រហមឡើង មួយចំហៀងមួយ ។ ខាហានខ្លាំង
 ផ្អើលជ្រួលច្របល់ចេញបន្ទាយ ។ ត្បូងយើងក៏ឡើងឲ្យកាសនេះ នាំ
 កុមារយន រត់ចេញទៅតាមច្រកខាងក្រោយបន្ទាយ ។ ពេលរត់ទៅ
 ដល់មាត់ច្រក ក៏ស្រាប់តែមានខាហានល្បាតហ្មត់ បញ្ជាទិញបំបុរ

ពូ យាត់ដំណើរពូ ហើយសួរថា ៖ « ឯងនៅក្រុមខាងណា ? ហើយ នាំ
 ភ្លើងនេះទៅណា ?... »

ពូភ្លើយតបដោយទ្វីថា ៖ « បើកផ្លូវទៅអញភ្លាម ព្រោះអញ
 មានការប្រញាប់ណាស់ ! បើចង់ដឹងរឿងក៏ទៅសួរលោកលុត
 ទៅ ! ឯងមិនឃើញផ្ទះលោកនេះទេ ?... »

កាតាហានល្បាតនេះ នៅតែចេះសល់រត់ដូចពូយើង
 ទៀត ។ ពូយើង ក៏ទាញកាំភ្លើងបាញ់វាដូចភ្លាមទៅ ។ ច្រគាត់នាំ
 កុមារយនរត់យ៉ាងលឿនសំដៅទៅមុខទៀត ។

ព្រមជាមួយគ្នានេះ សួរកាំភ្លើងក៏លាន់ពូ ដូចលាចផ្ទះ
 ចេញពីក្នុងបន្ទាយ គំរាមកំហែងពូនឹងកុមារយន ដែលកំពុងដាំគ្នារត់
 ផងក្រាបផង ។ ពន្លឺពិលបាំងភ្លេចគ្នាចង់លើប៉ុស្តិ៍មាត់ច្រក ប្រក្រត
 តាមក្រោយពូនឹងកុមារយន ។ ពូរត់ទៅមុខបណ្តើរ ភ័យទៅក្រោយ
 បាញ់តបនឹងខ្លាំងវិញបណ្តើរ ។ លុះរត់បានឆ្ងាយពីបន្ទាយបន្តិច
 ពូខ្ញុំប្រាប់ទៅកុមារយនថា ៖ « រត់ទៅតាមផ្លូវនេះទៅ !... » ។ ដោយ
 លើកដៃចង្អុលទៅខាងមុខ ។ ច្រគាត់ក៏បកក្រោយ ក្រាបបាញ់
 តបដោយខ្លាំងវិញ ។ បន្តិចក្រោយមកខ្លាំងបានបាញ់ត្រូវដើមព្រូង
 គាត់ ។ ពូភ័យទៅក្រោយ ឃើញកុមារយន ឈរនៅទីកន្លែង ពុំ
 ព្រមទៅណាទៀត ។ ពូភ័យយាយសន្សំពូផ្សេងៗថា ៖ « រត់ទៅ ! រត់ទៅ

ក្លាយទៅ! បដិវត្តនៅរំពឹងចាំទទួលក្លាយ នៅខាងមុខឯណោះ!... » ។

កុមារយន្តដូច្នេះ ក៏ប្រញាប់រត់ទៅតាមទិសដែលតូចផ្អែម ប្រាប់នោះភ្លាម ។ ក្រោយពេលដែលកុមារយន្តបានស្រាវជ្រាវ ហើយ ឮយើងក៏បានពលីជីវិត នៅកណ្តាលថ្នកឈាម បន្ទាប់ ពីបានប្រយុទ្ធនឹងជាមួយខ្មាំង ហេតុផលដ៏ឆ្លើមចុងក្រោយបំផុត ។

កុមារយន្ត រំពឹងទៅមុខ គ្មានហ៊ានឈប់សំរាកឡើយ ។ បន្តិចក្រោយមក កុមារក៏បានទៅជួបនឹងអុំបាស់ម្នាក់នៅខាងមុខ ។ កុមារត្រេកអរខ្លាំងណាស់ ហើយលាន់មាត់ថា : « យីអុំទេតើ ! »

អុំបាស់នេះ ជាគន្លឹះបាលបដិវត្តម្នាក់ ដែលធ្លាប់បានទៅ ជួបសំណាក់នៅផ្ទះឪពុកកុមារយន្ត ក្នុងពេលដែលខ្មាំងកំពុងតាម ដានរកចាប់គាត់ ។ ក្រោយមក ឪពុកកុមារយន្ត ក៏បានលេចលួច គាំទ្រគំរុំអុំបាស់នេះចេញពីក្នុង ទៅនៅក្នុងព្រៃ ។ ហើយ ២-៣ ថ្ងៃ ក្រោយនេះ ខ្មាំងក៏បានចាប់ឪពុកកុមារយន្ត យកទៅធ្វើបាណកម្ម ហើយដឹកកប់ទាំងរស់ ។ កុមារយន្ត នៅចាំមុខអុំបាស់ណាស់ ណាស់ ព្រោះកុមារធ្លាប់បេញចូលបំរើបាយទឹកអុំ នៅក្នុងជម្រក ស្រូវ ។ ពេលបានជួបមុខអុំភ្លាម កុមារនឹកឃើញដល់ឪពុក ដែល ត្រូវខ្មាំងចាប់យកទៅសម្លាប់ ដោយគ្មានទោសព្រៃអ្វីទាំងអស់ ។ កុមារនឹកឡើងក្តៅក្បាល ទាំងសង្រឹកធ្មេញ ហើយនិយាយដំកប

អុំថា « តែប៉ុណ្ណេះ ខ្ញុំបានសន្សំឈាមឪពុកខ្ញុំហើយ / ចាំខ្ញុំជប់ខ្លួន ខ្ញុំ សុំកាំភ្លើងអុំទៅបាញ់ខ្មាំងវិញ!... »

អុំបាស់យកដៃស្តាប់ក្បាលកុមារ ធ្វើញឹមៗ ដោយពេញ ចិត្ត ។ ប្រក្រតីនាំកុមារយន្ត ដើរឆ្ពោះទៅមុខទៀត ។ តាមផ្លូវ អុំនិយាយប្រាប់កុមារថា : « បងប្អូនយើង តាមកក្បាលវាលវែងដែរ តែស៊ីបមិនលេចសោះ ។ ទើបព្រឹកមិញម្តងនេះ មានគេបាន ជួបក្លាយ ។ ហើយយប់ឡើង បងប្អូនយើង ក៏បានដាក់ផែនការ ទៅវាយបំផ្លាញយកក្លាយទាំងពីរចេញមក ។ ចំណែកក្លាយខ្មែរដែលជា បងប្អូនយើង ត្រូវបានបងប្អូនយើងនាំចេញមុន ហើយនាំយកទៅ សំរាកនៅឯមន្ទីរក្នុងព្រៃហើយ ។ ចំណែកឯក្លាយ ត្រូវទៅជាមួយអុំ ។ ក្លាយឯងនឹងបានរៀនសូត្រ ធ្វើការងារជាមួយគ្នា ក៏ដូចជាដទៃទៀត ទេ ចាំជប់ខ្លួន ក្លាយនឹងបានទៅវាយខ្មាំង សន្សំឈាមឪពុកក្លាយ នឹង សន្សំឈាមបងប្អូនប្រជាជនយើង ដទៃទៀតទាំងអស់ ដែលត្រូវខ្មាំង សម្លាប់... » ។

ក្រោយមក កុមារយន្តនឹកអុំ ក៏បានទៅដល់មន្ទីរមួយ ក្នុងព្រៃជ្រៅ ដែលកុមារត្រូវស្រាវជ្រាវរៀនសូត្រ និងធ្វើការងារនៅទី នេះប្រាកដប្រជា ។

ចូលធ្វើកងឈ្លប

នៅក្នុងព្រៃ កុមារយេនឌ័របានបក្សីនិងត្បូងកងឈ្លបដទៃទៀតទាំងអស់ យកចិត្តទុកដាក់រាប់រំបំបំប៉ន ទាំងវប្បធម៌ ទាំងនយោបាយ សតិ- ការប្បណ៍ ចាត់តាំងជំនាញ ។ មិនយូរប៉ុន្មាន កុមារយេនឌ័រ ដែលជា កូនកសិករក្រម្លាក់ ដែលធ្លាប់តែរស់នៅលំបាករវេន កំព្រាឯកោ ភាពងាយ គ្រូគោរម័យនាយធ្វើបាប ជេស្តបង្គោល វាយដំទាត់ទាត់ ព្រឹកល្ងាច ជារៀងរាល់ថ្ងៃនោះ ក៏បានក្លាយទៅជាកុមារបដិវត្តមួយ រូប ដែលឈ្លាសវៃ ហើយអង់អាចក្លាហានបំផុត ក្នុងការរៀនសូត្រ ក៏ដូចក្នុងគ្រប់កិច្ចការដោយខ្លាំងបំប្រែជាជនវ័យ ។ កុមារបានរីកចំ រើនឆាប់ ទាំងរូបរាងកាយ ទាំងនិរន្តរភាព ទាំងគោលជំហររបស់វត្ថុ នៅក្នុងមហាចលនាស្វ័យភូមិ រួមផ្សំនយោបាយប្រឆាំងទល់នឹង សង្គ្រាមវត្តក្នុង ដែលចក្រពត្តិការមេរិក និងបរិវេណក្បត់ជាតិ កំបង្ក ឡើង ។ កុមារ មានស្មារតីស្មោះត្រង់ ស្មោះប្រជាជនខ្ពស់ មាន កំហឹងឈឺចាប់ចំពោះចក្រពត្តិការមេរិក ដែលជ្រៀតជ្រែកឈ្លានពាន ប្រទេសកម្ពុជា ហើយចង់ដុតដុតជាដាច់ខាត ចំពោះអ្នកកាណ្តែក កំណាចប្រតិបត្តិការក្បត់ជាតិ ក្បត់ប្រជាជន ដែលបានដឹកនាំ ចង្រ្កាបរាតត្បាតជាប់សម្លាប់ប្រជាជនយើង ដូចសត្វតិច្ឆាន តាមតែ

ក្បាលចិត្តវា ។ ព្រមជាមួយនេះ កុមារយេនឌ័របានរៀនសូត្រវិជ្ជា យោធា ជាមួយពួកកងឈ្លប ជាចរណ៍រវ័យ ។

ឆ្នាំ១៩៧០ បន្ទាប់ពីធ្វើរដ្ឋប្រហារលើឯករាជ្យ-សន្តិភាព អព្យាក្រឹត នៅកម្ពុជាហើយ នៅខែឧសភា ចក្រពត្តិការមេរិក និង ពួកកាយ៉ាវីត្រែនតា បានលើកទ័ពរាប់សែននាក់ ចូលឈ្លានពាន ប្រទេសកម្ពុជា ដោយទ្រង់ទ្រាយធំ និងដោយផ្ទាល់តែម្តង ។ ពេលនោះ បក្សកុមារកសាងពង្រីកផ្នែកផ្សព្វផ្សាយប្រដាប់អាវុធបដិវត្ត យើង ដើម្បីធ្វើសង្គ្រាមបដិវត្ត ប្រឆាំងទល់នឹងសង្គ្រាមឈ្លានពាន របស់ចក្រពត្តិការមេរិក និងបរិវេណ ។ ពេលនោះ កុមារយេនឌ័រតែ កាយបាន១០ឆ្នាំទៅ តែកុមារស្រីរៀនវ័យ ។ ដោយពួកកងឈ្លប ត្រូវចូលទៅធ្វើជាកងទ័ពប្រមូលផ្តុំរស់នៅ បក្សកុមារជ្រើសរើស កុមារជំនាញ ឱ្យធ្វើកងឈ្លប សំរាប់ជួយយាមការការពារមូលដ្ឋាន បដិវត្តនៅខាងក្រោយផង និងធ្វើជាទីស្រាវជ្រាវសំបុត្រផង ឬធ្វើជាកង ឈ្លបយកការណ៍ពីខ្មាំងផង ។ ពេលនោះកុមារយេនឌ័រ បានស្ម័គ្រចិត្តសុំ អង្គការចូលធ្វើកងឈ្លបវ័យ ។ កុមារយេនឌ័រ មានកាយុតិចជាងគេមែន តិចតែមានការឈ្លាសវៃ ហើយស្រស់ មិនមានស្មារតីប្រយុទ្ធអង់កាច ក្លាហានខ្ពស់បំផុត ។ ដោយមានលក្ខណៈសម្បត្តិល្អទាំងនេះ កុមារ ត្រូវបានអង្គការជ្រើសរើស ឱ្យចូលធ្វើកងឈ្លប ។ កុមាររីករាយ

សម្បទានព័ត៌មានសាមី គ្រោះបំណងដែលក្នុងបានចិញ្ចឹមទុកជា
 យូរមកហើយនោះ ត្រូវបានសំរេចហើយ ។ កុមារនិងបំពេញ
 គ្រប់ការកិច្ច ដែលចក្ខុប្រកល់ឲ្យ យ៉ាងគង់អាចក្លាយបាន នឹងក្លៀវ
 ក្លាយឧបទ្វេជានិច្ច ។ ទោះយប់នឹងតែចាកភ្នែកមិនយល់យ៉ាង
 ណាក្តី ទោះត្រូវដើរកាត់ប្រាង្គ ក្របី ឆ្លងស្ទឹង ឆ្លងអូរ ច្រើនយ៉ាង
 ណាក្តី ទោះត្រូវចូល ឬឆ្លងកាត់តំបន់ខ្លាំងក្តី ទោះត្រូវផ្លូវ ខ្វល់ខ្វះ
 បំបាត់ខ្លាំងយ៉ាងណាក្តី ទោះត្រូវឆ្លងកាត់សមរភូមិប្រយុទ្ធ រត់លួច
 ក្រោមគ្រាប់បែក គ្រាប់កាំភ្លើងរបស់ខ្មាំងជួបគ្រាប់ភ្លើង យ៉ាង
 ណាក្តី កុមារយេន ពុំដែលញែក ឬស្លាប់ស្ទើរចិត្តម្តងណាឡើយ ។
 កុមារតែងពុះពារគ្រប់ការលំបាក គ្រប់ឧបសគ្គ ប្រយុទ្ធសំរេចការកិច្ច
 ដូចចក្ខុបានជានិច្ច ។ តាំងតែប្រយុទ្ធសំរេចការកិច្ចបដិវត្តទុក
 ច្រើន កុមារក៏តាំងតែមានជំនាញច្រើន ក្នុងការវាយខ្មាំង ក៏ដូច
 ក្នុងការសំរេចការកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែរ ។ គន្លឹះប្រយុទ្ធរបស់ក្មួយ
 ត្រូវបានលេងស្រាវជ្រាវសាច់ស្រឡាច្បាស់ ហើយក៏ត្រូវបានគ្រឿង
 នឹងសំបូរបែម ជារឿងរាល់ថ្ងៃ ។ កុមារយេនព្រមទាំងកុមារបដិវត្ត
 មួយចំនួនទៀត បានក្លាយទៅជាកុមារឈានមុខស្រួចបំផុត រួម
 ចំណែកយ៉ាងសកម្មជាមួយគ្នា បដិវត្តន៍ ក្នុងការវាយតំបន់
 ខ្មាំង នៅគ្រប់សមរភូមិ ។

(នៅថ្ងៃត្រង់ទេវលោកក្រោយទៀត)

~ ៧ ~

១. ស្មារតីឆ្នៃប្រមិត្តរស់រវើក របស់កម្មករថ្មី នៅរោង
 ចក្រព័ទ្ធជា និងរោងចក្រក្រចៅ ខេត្តបាត់ដំបង

ក្រោយពេលរំពឹងទុកនៃប្រទេស យុទ្ធនៃ-យុទ្ធនាវិ
 បដិវត្តយើងមានការកិច្ចវាយសំរុកស្តារសង្គមកិច្ច កសាងប្រទេស ឲ្យ
 បានឆាប់រហ័ស ។ ដូច្នេះ ការងារមហាប្រកួតដែលត្រូវធ្វើជាបន្ទាន់
 មានច្រើន ។ យុទ្ធនៃ-យុទ្ធនាវិបដិវត្តយើង ដែលទើបរួចដំណើរ
 សង្គ្រាម មិនខានទាំងបាត់បង់ផ្សេងៗសាងសង់ បានចូលច្រឡំក្នុង
 គ្រប់សមរភូមិ ស្តារសង្គមកិច្ច-កសាងប្រទេសក្រោយដែរ មិត្តយើង

ខ្លះត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុង លើកទំនប់ ដឹកប្រឡាយ ដោះស្រាយ
បញ្ហាទឹកនិងបង្កើនផល នៅតាមកសិដ្ឋានផ្លូវ ឬរួមជាមួយបងប្អូន
កសិករយើង នៅក្នុងសហគមន៍ ។ មិត្តយើងខ្លះ ទទួលបានការសង
ស្តាន ដូចជាការផ្គត់ផ្គង់ធនធាន និងធ្វើផ្លូវទេរភ្នំ ដើម្បីធានាការ
ដឹកជញ្ជូនផលិតផលផ្សេងៗ សំរាប់ដោះដូរចែកចាយជូនប្រជាជន
ឲ្យបានតាមរបៀបតាមទំលាប់របស់គេ ។ មិត្តយើងខ្លះទៀត ទទួលបាន
ការកាន់កាប់ដីស្រែក្នុងតំបន់ ធ្វើយ៉ាងណាឲ្យកេងចក្រចាស់ៗដែល
សេសសល់ពីខ្មាំង បានដំណើរជាប្រក្រតីឡើងវិញសំរាប់ផលិតរបស់
របរប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ ដែលប្រជាជនយើង ស្រែការចាំបាច់ជា
បន្ទាន់ ។

រោះបីទទួលបានការជាដុំកំដៅ យុទ្ធជន យុទ្ធនារីបដិវត្ត
យើង បានទិតទំនុកការគ្រប់ឧបសគ្គ គ្រប់ការលំបាក ប្រយុទ្ធសំរេច
ការកិច្ចខ្លះ ដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងស្មារតីម្ចាស់ការ
ឆ្លើយតបសំរេច ក្នុងឋានៈខ្លួនជាម្ចាស់ប្រទេស ម្ចាស់កេងចក្រ
និងម្ចាស់លើគ្រប់កិច្ចការទាំងអស់ ដែលខ្លួនធ្វើ ។

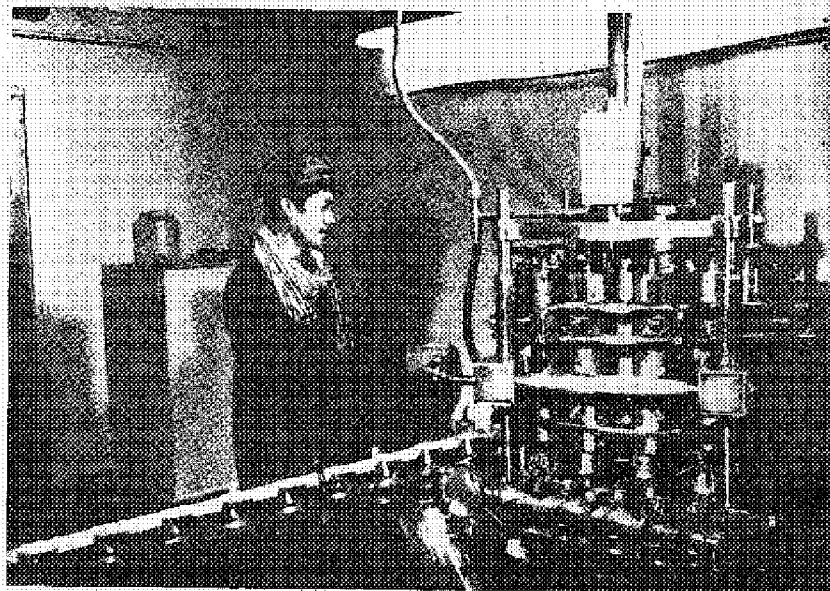
ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងតំបន់ក្រុងបាញ់ខ្មែរម៉ាដូន ក្រោយ
ពេលវាជាប់នឹងក្រុងក្រចេះ បានការខូចខាតដល់ជាច្រើនដោយ
ខ្មាំងក៏បង្ខំបង្ខំជាញឹកញាប់ដែលវាដករកៗ យុទ្ធជន-យុទ្ធនារីយើង មាន

ការរៀបចំជួសជុលក្នុងតំបន់ក្រចេះឲ្យបានដំណើរ ជាប្រក្រតីឡើង
វិញ ។ បងប្អូនត្រូវជួបប្រទះនឹងការលំបាកស្មុគស្មាញជាច្រើន ។
លំបាកម្យ៉ាង ដោយបងប្អូនយើង ទាំងយុទ្ធជនទាំងយុទ្ធនារី សុទ្ធ
សឹងជាកូនចៅកសិករក្រីក្រ ដែលពុំដែលស្គាល់ម៉ាស៊ីន ស្គាល់គ្រឿង
ច្រូចម៉្ល៉ាញសោះ ។ លំបាកម្យ៉ាងទៀត ដោយម៉ាស៊ីនក្នុងតំបន់ក្រ
ត្រូវខូចខាតខូចខ្ចីដល់កាតាច្រើន ហើយគ្មានគ្រឿងបន្លាស់ទៀត ។
ដូច្នេះ បងប្អូនយើង ខ្វះខាតទាំងបច្ចេកទេស ខ្វះទាំងវិស័យធនធាន ខ្វះ
ខាតទាំងសំភារៈ និងគ្រឿងបន្លាស់ផ្សេងៗ ។ តែដោយមានគោល
ជំហរយុទ្ធជាច់ខាត ជំហរឯករាជ្យ-ម្ចាស់ការ ខ្លួនចំពឹងខ្លួនតែម្នាក់
ហើយមានស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ក្នុងឋានៈខ្លួនជាម្ចាស់ប្រទេស
ម្ចាស់កេងចក្រ បងប្អូនយុទ្ធជន-យុទ្ធនារីបដិវត្តយើង បានរួបរួមជា
មួយបងប្អូនកម្មករចាស់ៗ ទិតទំនុកយល់ ទិតទំនុកប្រឹង ដូចជាក្នុង
កែប្រែម៉ាស៊ីនផ្សេងៗនៅក្នុងតំបន់ក្រចេះ ឈ្នះឈ្នាលឆ្នាំប្រឆាំងធ្វើខ្លួន
ផ្សេងៗ មកដាក់បំពេញប្រឆាំងប្រឆាំងនឹងកងកម្លាំងខ្មាំង ។ ហើយ
ជាបណ្តើរៗ បងប្អូនយើងក៏បានជួសជុលម៉ាស៊ីន ក្នុងតំបន់ក្រ ឲ្យ
ដើរឡើងវិញជាបន្តបន្ទាប់ ។ សព្វថ្ងៃនេះ កេងចក្រតំបន់ មិន
កេងចក្រធ្វើបាត់ នៅបាត់ដំបង ត្រូវបានរៀបចំជួសជុល ឲ្យដើរឡើង
វិញទាំងអស់ហើយ ។ បងប្អូនយើង មិនត្រឹមតែកែប្រែម៉ាស៊ីន

ទាំងស្រុងក្នុងក្រុងក្រចេះ ដើរឡើងវិញបានប៉ុណ្ណោះទេ តែចង់ប្អូន
យើង នៅបានឆ្លុះប្រឌិត កែតម្រូវបន្តបន្ទាប់ ឲ្យផលិតបាន
ខ្ពស់ជាងមុនទៀតផង ។

ឧទាហរណ៍៖ នៅក្រុងក្រចេះបានប្រើកម្មករជាង ៣០០ នាក់
ក្នុងសង្គមរបស់ គិតជាមធ្យម កម្មករម្នាក់ៗគ្រប់ឆ្នាំបាន៦ម៉ែត្រទេ
ក្នុងរយៈពេល៨ម៉ោង ។ តែបច្ចុប្បន្ននេះ គិតជាមធ្យម កម្មករ
យើងម្នាក់ៗ គ្រប់ឆ្នាំបាន៦ម៉ែត្រក្នុងរយៈពេល៨ម៉ោងដូចគ្នា ។
ដូច្នេះ សព្វថ្ងៃ ក្រុងក្រចេះនេះ អាចគ្រប់គ្រងបាន
៦.៥០០ម៉ែត្រក្នុង១ថ្ងៃ ។

ឧទាហរណ៍៖ ក្រុងក្រចេះបាន មានម៉ាស៊ីនស្វ័យប្រវត្តិ
១០០១គ្រឿង កាលពីក្នុងសង្គមរបស់ ក្រុងក្រចេះប្រើកម្មករជាង
១.០០០នាក់ ។ តែក្នុង១ថ្ងៃ វាធ្វើបានតែ៧.០០០បារទេ ។ ឥឡូវ
ចង់ប្អូនកម្មករថ្មីយើង បានឆ្លុះប្រឌិតកែកុំដាក់ម៉ាស៊ីនរបស់ខ្មាំងទាំង
នេះ ឲ្យផលិតបាន ឡើងដល់១៥.០០០បារក្នុង១ថ្ងៃ ហើយដោយ
ប្រើកម្មករ តែជាង ៤០០ នាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ការនេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញ
ច្បាស់ ឲ្យស្មោះត្រង់ការឆ្លុះប្រឌិតរបស់យើង នឹងគោលដៅរបស់
ប្រទេស-ម្ចាស់ក្រុងក្រចេះយើងខ្លួនរបស់បងប្អូនកម្មករថ្មីយើង ។

ក្រោយដោះទូទៅប្រទេសកម្ពុជា យុទ្ធសាស្ត្រ-យុទ្ធសាស្ត្រយើងត្រូវបាន បានទៅដាក់កម្មករក្នុងរោងចក្រធានា
ដើម្បីយុទ្ធសាស្ត្ររៀបចំរោងចក្រធានា គួរមានដំណើរជាប្រក្រតីឡើងវិញ ។
នេះជាកម្មករមិនថ្លៃថ្នូរ កំណត់ថ្លៃម៉ាស៊ីនក្នុងរោងចក្រធ្វើម៉ាស៊ីន យ៉ាងស្មើគ្នា ។

ដោយសារមានគោលដៅរកបង្កើនប្រាក់ចំណូលរបស់ខ្លួន ហើយ ទើបបង្កើន
ប្រាក់ចំណូលរបស់ខ្លួន ប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលដែល តែងតែបាន
ខ្ពស់ជាងឡើយ ហេតុដូច្នេះ ២០០-៣០០% ហើយដោយប្រើប្រាស់ប្រាក់
ជាងឡើយខ្លួន ។

តែនៅពេលដែលបង្កើនប្រាក់ចំណូល ដែលខ្លួនបាន
បង្កើនទេស ខ្លួនបានសាងសង់កន្លែង ប្រើប្រាស់ខ្លួនឡើយក្នុង
ដំណើរ ឲ្យបានខ្ពស់ទៅប្រើប្រាស់ឡើយ ដើម្បីរួមចំណែកជួយ
ដោះស្រាយជីវភាពប្រជាជនយើងផង ខ្លួនបានចំណែកស្តារសេដ្ឋកិច្ច
កសិកម្មទេស ឲ្យបានចំរើនលូតលាស់ជាប់រហ័សផង ។

២. រាយការណ៍ក្នុងកិច្ចការ ក្នុងបច្ចេកទេសកម្សាន្ត

យុទ្ធសាស្ត្រនៃកម្សាន្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព យើង សុំស្នើ
ជាកូនចៅសិក្សាប្រើប្រាស់ ប្រាសាទសំខាន់ៗ គឺយោង ខ្លះ
មុនៗក្រោយ ជាប្រចាំ ក្រោមការដឹកនាំ ដ៏យោបល់ប្រុងប្រយ័ត្ន
យោស្តីសម្រេច របស់ក្រុមការណ៍ និងសក្តិកម្ម-នាយក ។
បង្កើនយើង មិនដែលស្គាល់យ៉ាងម៉េច ហៅថា ក្រុម យ៉ាងម៉េច
ហៅថា សុភមង្គល ខ្លួនបានឡើយ កុំថាឡើយដល់នៅបានរៀនសូត្រ
រហូតមិ ឬបច្ចេកទេសផ្សេងៗ ។ កាលនៅក្នុងសក្តិកម្មចាស់ ដែល
ជាសក្តិកម្មភាពនិង-ភាពកណ្តាលសក្តិកម្ម បង្កើនត្រូវគេបើក

នាយមើលថែក ដូចសត្វត្រីបាន ហើយត្រូវពួកការណ៍ដោះដាន
វាចាត់ទុកបងប្អូនជាមនុស្សល្ងង់ខ្លាំងបំផុត នៅក្នុងសង្គមជាតិ ។

ក្នុងសម័យបដិវត្ត បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា បានយកចិត្ត
ទុកដាក់ជាទីបំផុត យោសនាបំប៉ន បំបែកបំបែន នយោបាយ
សតិការម្នាក់ទៀតចាត់តាំងបដិវត្ត ដល់កូនចៅកសិករក្រីក្រយើង ។
ដូច្នេះក្រោមឥទ្ធិពលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា កូនចៅកសិករក្រីក្រ
ក៏មានការភ្ញាក់លើកបដិវត្ត និងភ្ញាក់លើកវណ្ណៈ យ៉ាងឆាប់រហ័ស
បងប្អូន មានកំហឹងវណ្ណៈ ឆាប់រហ័សសន្ធាសន្ធា ហើយច្បាញចូល
រួមក្នុងជួបបដិវត្ត វាយកំទេចទាំងខ្មាំងសត្រូវប្រជាជាតិ ដែល
ឈ្លានពានទឹកដីកម្ពុជា វាយកំទេចទាំងខ្មាំងសត្រូវវណ្ណៈ ដែល
ជិះជាន់សន្តិភាពសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា ជាតិ២ពាន់ឆ្នាំមកហើយ ។

ដោយមានគោលជំហរវណ្ណៈរឹងមាំ និងកំហឹងវណ្ណៈរនះ
សន្ធាសន្ធា យ៉ាងនេះហើយ និងដោយបានបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា
យោសនាបំប៉ន ដឹកនាំដាច់ កូនចៅកសិករក្រីក្រយើង បានឈាន
ពីកាន់ទីលំនៅ-រោង កាន់កន្លែងតាត្រប់ មកកាន់កំភ្លើងវាយកំទេច
ខ្មាំង វាយកំទេចប្រទេសជាតិ វាយកំទេចប្រជាជន ។

កាលក្នុងសម័យសង្គ្រាម កូនចៅកសិករក្រីក្រយើង
ចេះបាញ់កាំភ្លើងតូច កាំភ្លើងធំ កាំភ្លើងយន្តគ្រប់គុណ ហើយរហូត
ដល់ចេះជួសជុលកាំភ្លើងគ្រប់គុណ និងចេះធ្វើការវាយចំខ្លួនទៀត

សំរាប់វាយកំទេចខ្មាំងដទៃ ។ បងប្អូនបានឈានពីការប្រយុទ្ធជា
មួយធម្មជាតិ បង្កើនបង្កើន មកប្រយុទ្ធជាមួយចក្រភពអាមេរិក ដែល
ជាមេត្តាចក្រភពធំជាងគេបង្អស់ នៅលើសកលលោក ។ ហើយ
បងប្អូន វាយឈ្នះចក្រភពអាមេរិកទៀត ។

ក្រោយវិវាទទូទាំងប្រទេសក្លាម បងប្អូនវណ្ណៈបាន
ការវាយកំទេច ជាប្រការ និងកាំភ្លើងតូច កាំភ្លើងធំផ្សេងៗ
គ្រប់បែបយ៉ាង ។ ចូលដល់ចក្រភពអាមេរិក បងប្អូនបានរៀនចេះ
បើកប្រការក្លាមដែរ ។ តែឥឡូវបងប្អូនមិនត្រឹមតែចេះបើក ចេះ
ប្រើប្រាស់ប្រការខ្មាំងប៉ុណ្ណោះទេ បងប្អូនចេះជួសជុលធ្វើបាញ់
ក្នុងរបៀបប្រការទាំងអស់ បាន៩៩% ហើយ ។ សព្វថ្ងៃនេះ បងប្អូន
បានដំណើរការជួសជុលកែកុន ប្រការចាស់ៗរបស់ខ្មាំង ដែលខូច
ឲ្យដើរឡើងវិញ បានទាំងអស់ ។

ការបោះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញច្បាស់ថា កូនចៅកសិករក្រីក្រ
យើង ដែលមានការភ្ញាក់លើកវណ្ណៈខ្ពស់ ហើយមានគោលជំហរ
បដិវត្តរឹងមាំ អាចធ្វើសង្គ្រាមវាយខ្មាំងសត្រូវគ្រប់ប្រភេទក៏ឈ្នះ
រៀនសូត្រ ក្តាប់បច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រ ក៏ឈ្នះ ។ គេទាំងឡាយ
នេះហើយ ដែលជាសាសាច្រើន ក្នុងកិច្ចការពារប្រទេស ក៏ដូចក្នុង
កិច្ចការសាងប្រទេស នាពេលបច្ចុប្បន្ននឹងតទៅអនាគតទៀត ។

x x x

កំណាព្យ

យុទ្ធជន - យុទ្ធនារី សហគរណ៍
ប្រយុទ្ធនេត្រី ជិតប្រឡាយ
ដោះស្រាយបញ្ហាជិត

~ ១ ~

១. សហគរណ៍យើងរួមគ្នា ចាស់ - ក្មេងមូលផ្តុំ
កុំ - កក កក្កាង បង្កើនផល
យ៉ាងដាច់ក្តាខ្លាំង ជិតស្រះ - ត្រពាំង
លើកទាំងទំនប់ ។

២. ជិតព្រែក - ប្រឡាយ ហូតទឹកទៅឆ្ងាយ
ចូលអាងទឹកទប់ ស្រាយបញ្ហាជិត
ដាច់គុណរលប់ ឧបត្ថម្ភខ្លួនគ្រប់
ឧបត្ថម្ភរដ្ឋទៀត ។

៣. ទោះប្រពាំង - ស្បែក ជាប់ស្រែ - ចំការ
ក៏យើងគោរព ចាត់តាំងកម្លាំង
លើកភ្លើងចម្បង យកទឹកព្រោងព្រាត
ខ្វាក់ខ្វែងក្តាប់ ។

៤. ដីអាចម៍ក្រពើ មិត្តនៅទាងលើ
ប្រឹងឈរទប់ជាន់ ខ្ញុំបោះបង្គំ
ផ្អែកដីចូលកាប់ មិត្តចាប់បានជាន់
។ ឥតមានកំពប់ ។

៥. ចាក់គោរមង្គី រោងរលូនខ្លាញ់មីរ
ដាវខ្សែគណប័ មិត្តកាប់ដាក់ពេញ
បង្គាប់បុកធ្ងន់ ប្រញាប់ទល់ទប់
ឲ្យទាន់សង្វាក់ ។

៦. រឹតបាតប្រឡាយ ផ្លាភ្លើងបែកខ្ចាយ
ព្រោងព្រាយឥតអាក់ ចមក្បាលត្រសេះ
ចាំង - ព្រះ - កាប់ដាក់ ចិត្តស្មោះ - វៃក - ចាក់
ខ្ញុំចាំងឲ្យចប់ ។

៧. ខ្ញុំបើកច្បារទឹក ទឹកលាន់សន្លឹក
ដូចព្យុះសាយសព្វ ហូរចូលប្រឡាយ

ព្រៃឆ្ងាយស្រោចស្រប់ តែព្រៃត្រជាក់

គឺចិត្តប្រយុទ្ធ ។

៨ . ចិត្តលក់ប្រឡាយ តូច - ធំ តិច - ឆ្ងាយ

ត្រង់ - វៀចបត់តត់ ទឹកចូលស្រប់ស្រែ

ដក់ក្នុងភ្នំគត់ ស្រូវល្អបំផុត

ដោះស្រាយបញ្ហា ។

៩ . យើងលើកភ្នំភ្លោះ ធំមាំហើយខ្ពស់

ច្រកក្រឡា ចែកទឹក ទប់ដី

ខ្វាត់ខ្វែងអស្ចារ្យ ផល ១ ហិកតា

៣ គោត យ៉ាងទាប ។

១០ . មានទឹកមានស្រូវ លទ្ធភាពគ្រប់ផ្លូវ

ព្រៃហៀរពេញព្រៀប យើងធ្លាប់ស្មោះត្រង់

អនុវត្តផ្នែកស្រាប កម្ពុជាស្មើភាព

សំបូរអុជរឿង ។

x

x

x

ព្រៃឆ្ងាយស្រោចស្រប់ តែព្រៃត្រជាក់ គឺចិត្តប្រយុទ្ធ ។
ក្នុងរយៈពេល ៣ ខែ ព្រៃឆ្ងាយស្រោចស្រប់ តែព្រៃត្រជាក់ គឺចិត្តប្រយុទ្ធ ។
ព្រៃឆ្ងាយស្រោចស្រប់ តែព្រៃត្រជាក់ គឺចិត្តប្រយុទ្ធ ។

